

M

Brněnský

metropolitan

prosinec 2022

Náměstí zase ožila vánočními trhy

Magistrát informuje
Soutěž Brno iD:
vyhrajte roční
šalinkartu

Rozhovor
Chanuka je omaštěný
svátek, jíme koblihy
a bramboráky, říká rabín

Fotoreportáž
V prosinci vyjedou
tramvaje do kampusu
v Bohunicích

Kultura
Architektura je někdy
progresivní, někdy méně,
ale nikdy neustrne

Významné projekty města Brna na jednom místě

6 | Magistrát informuje

Datové schránky dostanou všichni živnostníci. I ti „spící“

7 | Magistrát informuje

Nepotřebné oblečení pošlete do sociálních šatníků

16 | Aktuálně

Sklo, ocel a mendelovská energie. Nový skleník zve k návštěvě

36 | Kultura

Oldřich Nový se vrací jako hlavní hrdina nové hry

40 | Historie

Mozartův génius se dotkl i Brna. Pomohla tomu náhoda

42 | Sport

Nový trenér Favoritu Brno: Klub je moje druhá rodina

Magistrát informuje | Práce na Mendlově náměstí se zdržely, blíží se ale do finále

Kultura | Vstupte na výstavě v MZM do snového příběhu Malého prince

Milé čtenářky, milí čtenáři, prosincové číslo se neobejde bez tématu Vánoce. Pokud vás baví vánoční trhy nebo chcete vědět, kam vyrazit na nákupy, s dětmi či za zážitky, nalistujte hlavní téma na stranách 18–21. Akcí s vánoční tematikou se v Brně koná nepřeberně, úplný přehled tedy nabídnout nemůžeme, ale inspiraci ano.

Stánky s horkými nápoji, různými dobrotami a řemeslnými výrobky lákají kolemjdoucí i na nedávno otevřené Moravské náměstí. Že jste ho ještě neviděli? Tak honem na svařáka, se kterým se můžete posadit na novou velkorysou lavici uprostřed náměstí, nebo třeba na vyhlídkové kolo, odkud si celé prostranství prohlédnete jako na dlani.

Na období křesťanských Vánoc letos vychází svátek z jiného „náboženského spektra“ – židovská chanuka. K jaké starověké události se váže a jak ho židé slaví, vypráví v rozhovoru na stranách 10–13 brněnský rabín Štěpán Menaše Kliment.

A na závěr jedno nevánoční téma – pokud žijete, studujete či pracujete v bohunické nemocnici či univerzitním kampusu nebo v jejich okolí, bude pro vás doprava do centra Brna brzy snazší. Do ostrého provozu by v prosinci měla být uvedena nová tramvajová trať vedoucí šestisetmetrovým tunelem. Podrobnosti hledejte ve fotoreportáži na stranách 27–29. V městské hromadné dopravě v Brně nejde o jedinou novinku, o dalších – i když ne tak zásadních – se dočtete na straně 8.

Veselé Vánoce a šťastný nový rok!

Zuzana Gregorová

M | Brněnský metropolitan

Informační magazín občanů města Brna, prosinec 2022

Periodický tisk územního samosprávného celku

Editorka: Z. Gregorová

Redaktoři: M. Žáková, M. Dvořák, R. Loukotová, A. Dudková, J. Vašíčková, R. Burián, F. Poňuchálek, Z. Obalilová

Vydavatel: statutární město Brno, Dominikánské nám. 1, 602 00 Brno, IČ: 44992785

Redakce: Magistrát města Brna, Tiskové středisko, Husova 12, 601 67 Brno, tel.: 542 172 064, e-mail: tis@brno.cz

metropolitan

Redakce neodpovídá za obsah názorových rubrik.

Periodicita: 11× ročně (s výjimkou srpna), 18. ročník, MK ČR E 21747

Místo vydávání: Brno

Dáno do tisku: 25. 11. 2022, distribuce: do 5. 12. 2022, poté je magazín k dispozici v budovách Magistrátu města Brna a v tramvajích DPMB a na dalších místech

Inzerce: Regionální vydavatelství, s. r. o., K Žižkovu 282/9, Praha 9, 190 00, IČO 27846717
Havel Mouka, 602 557 777, mouka@regvyd.cz
Karel Marek, 606 740 730, k.marek@regvyd.cz
Michal Novák, 739 724 774, novak@regvyd.cz

Tištěný náklad: 210 000 ks

Distribuce: Česká distribuční

Foto na titulní straně: Marie Schmerková

www.brno.cz

Najdete nás na: @brnomycity

Tiráž

B | R | N | O

Nový rok přinese volbu nového prezidenta

Zkraje nového roku se uskuteční volba prezidenta České republiky na dalších pět let. 1. kolo se koná v pátek 13. a v sobotu 14. ledna 2023. Do 6. ledna se přijímají žádosti o vydání voličského průkazu zasláné poštou nebo datovou schránkou, osobní podání žádosti je možné až do 11. ledna. ■

(zug)

Práce na Mendlově náměstí se zdržely, blíží se ale do finále

Po zbrusu novém Mendlově náměstí se měli lidé procházet nejspíše v prosinci. Do stavby ale zasáhly různé okolnosti, které její dokončení posunuly.

Bylo nutné například postupně provádět záchranný archeologický průzkum na jednotlivých částech náměstí při přeložkách vedení a výstavbě kořenových systémů pro výsadbu stromů. Také bylo potřeba, aby do lokality měli přístup další investoři, takto se například přidružila rekonstrukce plynovodu k pivovaru.

Kompletně hotové by Mendlovo náměstí mohlo být podle aktuálních odhadů do konce ledna 2023. Jasno bude po schválení dodatku ke smlouvě se zhotovitelem. Dobrá zpráva je, že finalizace by se měla týkat jen několika míst, většina ploch náměstí a dopravní terminál by měly být hotovy v prosinci. ■

(and) | foto: Marie Schmerková

Soutěž Brno iD nabízí šalinkartu, poznání i sport zdarma

Vánoční soutěž s Brno iD je tu! Hraje se o šalinkarty a další ceny.

Tak jako ke Štědrému večeru patří nazdobený stromeček, stala se tradicí i vánoční soutěž Brno iD. Ta i letos umožní lidem s plně ověřeným účtem zařadit se do slosování. Vyhrát mohou poukazy na elektronickou roční předplatní jízdenku na městskou hromadnou dopravu, služby Sportovního a rekreačního areálu Kraví hora, rodinný vstup do Zoo Brno, otevřené vstupenky na hvězdárnu a další ceny. Zapojit se lze na webu brnoid.cz do 18. prosince a pak počkat na výsledky losování. ■

(and)

Na jaře příštího roku by měla začít revitalizace nároží ulic Kounicovy a Šumavské. Vedení města vybralo zhotovitele, který práce vyčíslil na 7,2 milionu korun. Prostor nově nabídne posezení pod stromy, sjednotí se dláždění. Úpravy čekají celé místo před prodejnou Billa včetně hlavního přístupu na vyvýšenou terasu. Práce by měly trvat dva měsíce.

(and) | vizualizace: Atelier 99

Na nevyužitém pozemku v Králově Poli vznikl park

Na Sadové v Králově Poli mají nový park s lanovými prolézačkami, dětskou dřevěnou rozhlednou a pískovištěm a samozřejmě nechybí lavičky a další vybavení. „Jsem ráda, že je projekt zdárně dokončen a že jsme pro obyvatele Sadové vytvořili zelený kout, který jim nabídne krásný prostor pro relaxaci a hry dětí,“ řekla Martina Blahová, která nápad v roce 2018 poslala do participativního rozpočtu Dáme na vás – a uspěla. ■

(java) | foto: Zdeněk Kolařík

S dotací vyjde šalinkarta na méně než 10 korun denně

Tři ze čtyř držitelů roční předplatní jízdenky na MHD v Brně žádají o dotaci od města ve výši 1 425 korun. Tato administrativa s dobrým koncem je čeká i příští rok. Město bude v podpoře pokračovat a v rozpočtu na ni počítá s 54 miliony korun. Podmínkou kladného vyřízení žádosti je uhrazený poplatek za odpad v Brně na daný kalendářní rok – pozor, splatnost má v květnu, ale budete-li si šalinkartu pořizovat začátkem roku a současně odevzdávat žádost o příspěvek, bude třeba i poplatek za odpad uhradit v tomto období. Veškeré informace jsou dostupné na webu ekodotace.brno.cz v sekci Dotace. ■

(ral)

Brněnské období páry má skončit v roce 2027

V Brně se jim neřekne jinak než kouřící značky. Dvoumetrové vývody z parovodů se totiž v centru často využívaly pro osazení dopravního značení. Tyto turisticky atraktivní symboly minulosti města, kterých bylo 105, postupně mizí, protože je teplo stále častěji rozváděno horkovody.

Párou se topí v Brně od roku 1930. První československá teplárna na Špitálce ji produkovala spolu s elektřinou, kterou využívaly ve výrobě textilní továrny jako Mosilana nebo Vlněna.

Přechod z parovodů na modernější, úspornější a bezpečnější horkovody zahájila městská společnost Teplárny Brno v roce 2010, předpoklad dokončení přestavby je rok 2027. Systém by měl být připraven i na plánované připojení na dodávky tepla z Jaderné elektrárny Dukovany.

Původní podzemní parovodní síť měřila 97 kilometrů. Ta horkovodní se díky optimalizaci zkrátí na 67 kilometrů, aktuálně je hotovo 56. Zatímco letos nové úseky nepřibyly, o to víc se projektovalo. Na rok 2023 se připravuje přestavba dalších tří kilometrů parní sítě. Výkopové práce budou probíhat na Porážce, Masné, Zderadově, Čechyňské, Veletržní a na Mendlově náměstí od

tramvajové smyčky po Fakultní nemocnici u sv. Anny a v části jejího areálu.

Horkovody jsou šetrné k peněžence i přírodě

Základní výhodou horkovodu je výrazné snížení ztrát tepla v celé síti. Dalším benefitem výměny dosavadní soustavy bude také snížení poruchovosti. Současně s pokládkou potrubí je veden i takzvaný sdělovací kabel, který umožňuje dálkový dohled nad provozovanými výměňkovými stanicemi a dálkový odečet spotřeby tepla. Přidruženým efektem se pak stane úprava výměňkových stanic v jednotlivých připojených objektech, kterou zajišťují jejich vlastníci.

Neopominutelné jsou také úspory, které horkovody přinášejí. Každá přepojená domácnost ušetří průměrně 8 až 15 % nákladů za topení. Zapomenout nemůžeme ani na ochranu životního prostředí. Na jeden kilometr nového vedení vypustí komíny tepláren do ovzduší každým rokem o 336 tun CO₂ méně. Pokud bude v roce 2027 vše hotovo, bude to stejné, jako by městem jezdilo o 10 tisíc aut méně.

Brněnské teplárny se v maximální míře snaží vyměňovat potrubní vedení v koordinaci s dalšími stavbami, kde jsou naplánovány jiné rekonstrukce inženýrských sítí, tedy především kanalizace a vodovodu. Typickým příkladem může být výměna parovodů na Křížkovského a v okolí hlavního vstupu na výstaviště, která v listopadu 2020 odstartovala následnou revitalizaci Mendlova náměstí.

Nové horkovody se většinou pokládají v trasách původních parovodů. Nejdříve se instaluje nadzemní provizorní parní vedení, které zabezpečí dodávky tepla pro odběratele během realizace. Pak se provedou výkopové práce, odkryje se železobetonový parní kanál, staré potrubí se demontuje, nahradí novým horkovodním, provedou se tlakové a rentgenové zkoušky, potrubí se obsype pískovým ložem, které se zhutní, a obnoví se povrchy.

Ne vždy ovšem může jít vše podle plánu. Na Jakubském náměstí byl například v rámci archeologického průzkumu v roce 2016 odkryt hřbitov ze 13. století. A v letech 2019–2021 několik měsíců působila po letech sucha potíže nečekaně vysoká hladina vody ve Svatce, do jejíhož dna se umísťovaly ocelové chráničky a do nich nové potrubí. ■

Roman Burián | foto: archiv Tepláren Brno

Horkovody

- Celkové náklady na projekt jsou vyčísleny na 2 miliardy korun.
- Na financování se společně s městem podílí Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR.
- Projekt získal podporu Evropského fondu pro regionální rozvoj v rámci Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost.
- Za některé z etap byly Teplárny Brno oceněny Křišťálovým komínem Teplárenského sdružení ČR pro nejlepší tuzemský projekt.

Další informace k projektu jsou k dispozici na webových stránkách cobude.brno.cz.

Datové schránky dostanou všichni živnostníci. I ti „spící“

Možná jste si během rodičovské dovolené přivydělávali na živnostenský list a po návratu do zaměstnání jste provozování živnosti jen přerušili. Nebo máte přerušenu či pozastavenou živnost z jiného důvodu. V každém případě i na vás se vztahuje nový zákon, který ukládá od 1. ledna 2023 zřízení datové schránky pro všechny OSVČ a další právnické osoby.

Loni český parlament schválil zákon č. 261/2021 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s další elektronizací postupů orgánů veřejné moci. Tento zákon ukládá k 1. lednu 2023 zřízení datových schránek k elektronické komunikaci pro všechny podnikající fyzické osoby (OSVČ) a další právnické osoby, které doposud datovou schránku neměly. Jde například o sdružení vlastníků jednotek či některé spolky.

Datovou schránku nelze zrušit, ale bude ji možné zneprístupnit, ovšem až ke dni výmazu podnikatele ze zákonem stanovené evidence, např. ze živnostenského rejstříku. Přerušeni či pozastavení provozování živnosti nestačí.

„Obáváme se náporu živnostníků a podnikatelů ke konci letošního a začátkem příštího roku, jakmile jim budou doručeny přihlašovací údaje do datové schránky. Pokud podnikatelé chtějí svá živnostenská oprávnění zrušit, měli by to udělat co nejdříve na kterémkoliv obecním živnostenském úřadě, protože během vánočních svátků bývá provoz úřadů omezený,“ varuje Eva Václavíková z Živnostenského úřadu města Brna.

Pokud si nejste jisti, zda jste do živnostenského rejstříku zapsáni, ověřte si to na webu www.rzp.cz v sekci Nahlížení do ŽR. Zrušení živnostenského oprávnění je zdarma, stačí si s sebou vzít občanský průkaz. Brněnský úřad sídlí na Malinovského náměstí 3, elektronicky se lze objednat na portálu brno.cz.

Zuzana Gregorová | foto: AdobeStock

Díky participativnímu rozpočtu města jsou u Dělnického domu v Židenicích nové digitální tabule, které cestujícím usnadní orientaci v časech příjezdů a odjezdů MHD.

Plánuje se modernizace tenisového areálu v Lužánkách. Brno na ni poskytne dotaci téměř 12 milionů korun, ale pouze pokud projekt podpoří i Národní sportovní agentura.

Brněnští radní souhlasili, aby v areálu Nové Zbrojovky vznikly základní škola a gymnázium, které by se mohly otevřít už příští školní rok. Provozovat je bude společnost PORG.

Cyklostezka mezi Slatinou a Líšní už je nakreslená

Další projekt z participativního rozpočtu Dáme na vás se dočkal realizace.

Projektová dokumentace pro novou cyklostezku, která pohodlně a bezpečně spojí Slatinu a Líšeň, byla financována z participativního rozpočtu Dáme na vás. Za 1,2 milionu korun vznikl materiál, který nyní převzal Odbor dopravy Magistrátu města Brna a zajistí další kroky. Stavba cyklostezky bude koordinována s připravovaným rozšířením ulice Holzovy. Termín budování cyklostezky tak vyplyne až z projektové dokumentace ke zmíněnému rozšíření. Více najdete na webu paro.damenavas.cz.

(and)

Centrum Brna zdobí nové světelné girlandy. Premiéru měly během oslav 17. listopadu. Instalovány jsou zatím na České, Masarykově, Kobližné a Běhounské, osazení ulice Středovy zbrzdily stavební práce. Celkem 36 girland je tvořeno 810 světelnými trubkami, které umožňují statické zobrazování v různých barvách i pohyblivé animace.

(rob) | foto: Zdeněk Kolařík

Číslo měsíce

1996

V tomto roce za posledních 30 let vydržela sněhová pokrývka v Brně nejdéle, město zažilo 95 zasněžených dnů. Nejméně si sněhu Brňané užívali v roce 2008, pouhé 3 dny.

Vlastimil Záborský (nahore) je uložen v čestném hrobě H5e na hrobovém místě č. 9, Erik Knirsch v téže skupině na místě č. 27. Podoba obou náhrobků vzešla z výtvarné soutěže.

Náhrobky malíře a dirigenta podkrývají jejich osobnost

Na Ústředním hřbitově v Brně byly letos odhaleny dva nové čestné hroby s výtvarně zpracovanými náhrobky. Ženský obličej vystupující jemně z bílého vápence jako z mlžného oparu zdobí náhrobek malíře, grafika, karikaturisty a scénografa Vlastimila Záborského. Autor Adam Krhánek jej vytvořil metodou 3D frézování. Estetikou obalů gramofonových desek je pak inspirován taktéž vápencový náhrobek dirigenta, aranžéra a skladatele Erika Knirsche. Autor díla Jan Sobotka do něj „načrtl“ zjednodušené tvary kytary, trombónu a trubky. ■

(zug) | foto: MMB

Urban centrum prozradí tajemství fresky

Při rekonstrukci historického sálu na Nové radnici byly odkryty a zrestaurovány barokní malby. A právě náročnou cestu jejich obnovy mapuje výstava Tajemství fresky, kterou můžete zdarma navštívit od 16. prosince v Urban centru na Mečové ulici vždy od pondělí do pátku od 10 do 18 hodin. ■

(java)

Obout brusle a hurá na led. Kluziště se otevírají

Na Lesné se bruslí a hraje hokej každý den bez ohledu na počasí. U Základní školy Milénova jsou k dispozici dvě plochy z umělého ledu, půjčovna a broušení bruslí a půjčovna pomůcek pro začátečníky i hokejisty, v provozu je bufet. 26. listopadu se má podle plánu otevřít kluziště Vodova a 1. prosince ledová plocha za Lužánkami. Obě kluziště převážně dopoledne poslouží jako tréninkové plochy hobby hráčům hokeje a pro výuku je mohou využívat také školy. Veřejnost si sem může přijít zabruslit ve všední dny od 15 do 20 hodin, o víkendech už od 9 hodin. Přehled kluzišť včetně otevírací doby a vybavení najdete na webu verejne-brusleni.info. ■

(zug)

Tři tipy, jak spojit vánoční úklid a dobré skutky

Odlehčete své skříně a vytríděným oblečením pomozte samoživitelkám a jejich dětem nebo lidem bez domova.

Zvláště pánské oblečení přijímá celoročně magistrátní sociální šatník na Křenové 20, odkud ho sociální kurátoři distribuují svým klientům, převážně lidem bez domova. Hodí se proto takové oblečení, které byste si sami vzali třeba na procházku se psem v zimě a v dešti – mikiny, bundy, trička, kalhoty, čepice, rukavice, pevné boty apod., naopak nevyužitelná jsou například saka nebo bílé košile. Vždy první středu v měsíci (aktuálně 7. prosince) čekají pracovníci na dárce od 16 do 20 hodin, přijít ale můžete i mimo tento den v běžných úředních hodinách. Podrobněji na brno.cz/socialniasatnik.

Dámské a dětské zimní oblečení, ale taky nádobí a další domácí potřeby, hračky nebo drogerii shromažďuje Vesna, která pomáhá rodinám v nouzi. Věci můžete nosit na Husovu 18a na nádvoří mezi Pražákovým palácem a Besedním domem ve středu, ve čtvrtek a v neděli od 11 do 17 hodin. Více na spolekvesna.cz.

Ponožky pro lidi bez domova shání Medici na ulici, spolek studentů všeobecného lékařství, který poskytuje zdravotní pomoc lidem v nouzi a na ulici. „Nejčastěji ošetřujeme chronické rány na dolních končetinách (běrcové vředy apod.), ty potřebují zůstat pro správné hojení co nejdéle v čistotě a v suchu, což se hlavně v podzimních a zimních měsících těžce dělá. Ponožky nám v tomto úkolu pomáhají,“ vysvětlují medicí svůj záměr a prosí veřejnost, aby čisté a neděravé ponožky všech velikostí i tvarů (kotníkové, vysoké, podkolenky apod., klidně i pár tvořený dvěma různými ponožkami) nosila do 22. prosince do podniku Tři ocásci na třídě Kpt. Jaroše. Další informace hledejte na facebook.com/Medicinaulici. ■

Radka Loukotová

Od 11. prosince se mění jízdní řády i některé linky MHD

Městská hromadná doprava se s novými jízdními řády dočká změn. Poprvé například vyjedou tramvaje do bohunického kampusu. U některých linek se zase zkrátí intervaly.

Cestující brzy dojedou k Fakultní nemocnici Brno tramvají č. 8 novým tunelem (na snímku). Díky tomu nebudou muset využívat autobusy a trolejbusy, které často uvízly v dopravní zácpě. Tramvajová linka nahradí autobus s číslem 61. Zároveň bude upraven provoz linky č. 7, ta bude zajíždět až do Starého Lískovce. Z důvodu ukončení regionálních linek v novém přestupním terminálu u kampusu bude posílen trolejbus č. 25.

Další linkou, jejíž provoz se rozšíří, bude trolejbus č. 37. Přibližně polovina spojů bude po celý den – tj. oproti dnešku navíc i večer a o víkendu – prodloužena z Kohoutovic přes Kamenný vrch do zastávky Nemocnice Bohunice. Společně s autobusem č. 50 posílí spojení z Kohoutovic k nové konečné osmičky.

Autobusová linka č. 40 zůstane zachována, přičemž bude obsluhovat i Spielberk Office Centre při ulici Heršpické jakožto náhrada za linku č. 61.

Další novinkou bude zřízení nové zastávky Karpatská na trati šestky a sedmičky do Starého Lískovce. Stanice se bude nacházet v blízkosti domu s pečovatelskou službou. Toto místo dříve obsluhoval speciální autobus č. 82. Tento spoj bude stejně jako další méně využívaný minibus č. 81 zrušen. Náhrada za ně jsou spoje zajišťované nízkopodlažními vozy i upravená linka č. 51 a nová linka č. 62 na Červený kopec.

Jakmile skončí železniční výluka na trati Brno–Blansko, linky 2 a 4 pojedou v kratších intervalech. ■

Filip Poňuchálek | foto: Marie Schmerková

Soud potvrdil, že komunikace za Lužánkami patří městu

Krajský soud v Brně potvrdil, že město je vlastníkem komunikací v okolí fotbalového stadionu za Lužánkami. Toto rozhodnutí již v roce 2021 vynesl Městský soud v Brně. Pro rozvoj lokality je to zásadní okamžik.

Kořeny sporů o to, kdo je vlastníkem chodníků a cest v okolí Bobycentra, sahají hluboko do minulosti. Komunikace zde byly postaveny v 50. letech, o 20 let později se rekonstruovaly a v 90. letech byly upraveny spolu s výstavbou hotelu. V tomto období přešel areál kolem Bobycentra do rukou Lubomíra Hrstky. Stavby se pak prodávaly v letech 2002 až 2004, a to v rámci konkurzního řízení. Až v roce 2010 odkoupil Libor Procházka a společnost CZEHCITY několik movitých a nemovitých věcí včetně komunikací, jejichž vlastnictví si od té doby nárokuje.

Město Brno mělo s lokalitou plány, například zamýšlelo modernizaci ulic Drobného a Sportovní nebo demolici, případně rekonstrukci stadionu, od toho však muselo upustit. Investice znemožňoval soudní spor se společností CZEHCITY.

Brno má za to, že komunikace jsou součástí pozemku a patří městu. Protistrana tvrdí opak. V roce 2019 podalo město žalobu o určení vlastnictví. Právní zástupci přitom upozorňovali na dlouholetou judikaturu Nejvyššího soudu ČR, která nepovažuje účelové komunikace za samostatný předmět právních vztahů. Podstatná je i okolnost, že v 90. letech, kdy zde probíhaly stavební aktivity Lubomíra Hrstky, byly pouze opraveny a upraveny již existující komunikace.

Městský soud v Brně vynesl roku 2021 rozsudek, podle kterého je vlastníkem komunikací na pozemcích v lokalitě Ponava v okolí fotbalového stadionu za Lužánkami město. Vůči tomu se společnost CZEHCITY odvolala ke Krajskému soudu v Brně. Ten letos v listopadu potvrdil dřívější verdikt. Rozhodnutí je nyní pravomocné. Lokalita se díky tomu odblokuje a může se začít opět uvažovat o jejím rozvoji. ■

Filip Poňuchálek | foto: Zdeněk Kolařík

IMI

HLEDÁME NOVÉ KOLEGY K CNC STROJŮM

OD OBSLUHY AŽ PO PROGRAMÁTORY

Na dobu
neurčitou

Zajímavé
ohodnocení

Rozšiřujeme
CNC obrobnu

Čistá
hala

Více info na **733 148 550**
nebo **www.hybemesvetem.cz**

IMI NORGREN CZ - CTPark Modřice, Evropská 861, 664 42 Brno - Modřice

RIV22009606

10. - 11. 12. 2022
10. JIHOVÝSTAVSKÁ VÝSTAVA KRÁLÍKŮ, DRŮBEŽE,
HOLUBŮ, OKRASNÉHO A EXOTICKÉHO PŤACTVA
S MEZINÁRODNÍ ÚČASTÍ
MORAVIA BRNO 2022

**CELOSTÁTNÍ VÝSTAVA
ZAKRSLÝCH KRÁLÍKŮ
ZÁVOD V KRÁLÍČÍM HOPU**
10.12.2022

**PAVILON B /
VELETRHY BRNO**

**DOPROVODNÝ PROGRAM
SELSKÝ DVŮREK A AKTIVITY PRO DĚTI
MOŽNOST NÁVŠTĚVY VÁNOČNÍCH TRHŮ**

VÍCE INFORMACÍ NA WWW.CHOVATELEJMK.CZ

RIV220027401

VÝKUP AUTOVRAKŮ

VYVRÁK

ZA NEJLEPŠÍ CENY

- odvoz zdarma
- doklad o eko likvidaci

+420 731 04 04 05
www.vyvrak.cz

RIV220086006

VILA LÖW-BEER

Česká kytarová společnost, z.s.

KOMORNÍ KYTARA VE VILE LÖW-BEER

15. 12. 2022 19:00

**Miriam
RODRIGUEZ
BRÜLLOVÁ · SR**
& **Petr
NOUZOVSKÝ**
kytara & violoncello

program: BACH, FALLA, FAURÉ,
GABRIEL, SCHUBERT,
TCHAIKOVSKY, RAVEL.

www.guitarcz.com
www.vilalowbeer.cz
f i v ilalowbeer

Předprodej vstupenek: GoOut.net
a u večerní pokladny vily Löw-Beer, Drobného 22, Brno.

KONÁ SE ZA FINANČNÍ PODPORY: MĚSTA BRNA, MUZEUM BRNĚNSKA, NČHF

B | R | N | O | VB Muzeum Brněnska Brno

RIV220268001

O chanuce si dávají dárky i židé. Taky jedí bramboráky a hrají drejdl

„Kdysi dávno existovali lidé, kterým se říkalo Makabejští...“ Pokud jste fanoušci seriálu Přátelé, o svátcích chanuka vás už poučil vánoční pásovec. Přesto vám v následujícím rozhovoru zkusíme prozradit ještě něco nového – nejen o tom prosincovém, ale o celkovém životě židovské komunity v Brně, který nám přiblížil brněnský rabín Štěpán Menaše Kliment.

Chanuka letos vychází přesně na období křesťanských Vánoc, slavíte ji od 18. do 26. prosince. Co tento svátek připomíná?

Chanukový příběh se vrací do starověku a vypráví o tom, jak následovníci Alexandra Velikého obsadili Izrael, ale Židé vedení Makabejskými proti nim povstali, Řeky porazili, osvobodili Jeruzalém, dobyli zpátky chrám a znovu jej vysvětili. Samotné slovo chanuka znamená právě vysvěcení. Nejznámější část příběhu se váže k tomu, že získaný chrám byl znesvěcený modloslužbou a našli v něm jen jeden džbán netknutého košer oleje na zapalování chrámového svícnu menory. Takové množství oleje mělo stačit jen na jeden den, ale zázračně vydrželo na osm dní.

Zapalování světla je asi nejznámějším zvykem, který se k chanuce váže, jaké jsou ty další?

Největší symbolika je v tom zapálení světla – v době nejtmaší zimy, nejdelších nocí přichází světlo, které tu temnotu rozhání. Zapálení devítiramenného svícnu chanukija je i tím hlavním okamžikem pro oslavy na obci. Sejdeme se k bohoslužbě, pak zapálíme světlo, zazpíváme u toho společně nějakou píseň a následuje komunitní oslava, například si děti připraví představení nebo hraje kapela nebo třeba obojí. Pro obec je to výrazný sváteční okamžik. Chanuka je ale čas společných oslav nejen na obci, ale i v židovských rodinách. Je s ní spojená řada zvyků, písní, her; nejčastěji se hraje drejdl,

taková káča, která se může hrát i o peníze. Je to jeden z mála okamžiků, kdy židovská tradice povoluje trošku hazardu, ale pořád je to hlavně hra. Je zvykem, že si lidé dávají navzájem dárky, ale ne jako o Vánocích, kdy je tomu vyhrazen jeden večer. Zázrak s olejem vstupuje i do jídla a chanuka je hodně „omaštěný“ svátek, obvykle se jí třeba koblihy nebo bramboráky.

Vánocům předchází advent, což je pro většinu společnosti období příprav, ať už fyzických ve smyslu úklidu, pečení, balení dárků, nebo v duchovním slova smyslu příprav na příchod Spasitele. Má chanuka něco analogického?

Chanuka ne, ona je vlastně v židovství chápána spíše jako menší svátek. Sice trvá osm dní a je viditelná a důležitá, ale stále je to historický svátek, tedy reflektující nějakou historickou událost. Nicméně podobné přípravy židovství zažívá v souvislosti s vysokými svátky, které připadají na září, říjen, což je v židovském pojetí začátek nového roku. Jsou to svátky Roš ha-šana a Jom Kipur neboli Den smíření, smíření mezi námi židy a Pánem Bohem. Jako podmínku toho, abychom do tohoto svátku mohli vstoupit a prosit Pána Boha o odpuštění a smíření, stanovuje židovská tradice a náboženství, že se nejdříve musíme usmířit s lidmi. Člověk tedy musí vyřešit to, co ho tíží nebo co se mu nepovedlo, čím komu ublížil. V tomto období se lidé aktivně zamýšlejí nad tím, co dělali, jestli jde něco zlepšit, jestli se mají

K tomu, aby mohl mít člověk vztah s Bohem, není vůbec nutnost ani potřeba stát se židem.

kde omluvit... A když toto mají vyřešené, zahajují Jom Kipur a prosí Pána Boha o odpuštění. V tom je vlastně zhmotněná ta velká naděje v náboženství: že Bůh odpouští znovu a znovu a nový rok začne vždy odpuštěním a smířením.

Jak velká a jak aktivní je současná židovská komunita v Brně?

To záleží, jak se na to člověk podívá, s čím to srovnává a jestli je optimista, nebo pesimista. Na jednu stranu ta komunita fakticky není velká, obec má zhruba 330 členů. Zároveň je s tím ale spojeno mnoho rodinných příslušníků, sympatizantů a lidí, kteří žijí v Brně, ale nejsou členy obce, takže židovská společnost je širší než jen členové obce. Ale bylo by nemístné myslet si, že těch lidí je všehovšudy dohromady víc než 500–1 000, a to jsou možná odhady až fantaskní. Pro Brno je to tedy malá skupina obyvatel, na druhou stranu je to druhá největší židovská obec v České republice hned po Praze, a hlavně je to obec, která prochází pozitivním demografickým vývojem a za posledních deset let omládlá. Takže do učebnic dějepisu se ještě nechystáme, stále tady zůstáváme.

To je zajímavé, že se vám daří obec omlazovat, obecně jsou demografické trendy spíš opačné.

Je to naše zásadní priorita, snažíme se být místem, které zaujme mladé rodiny a mladé lidi. Obec dlouhodobě vynakládá lidské i finanční úsilí na širokou škálu všelijakých programů zaměřených na děti a mládež nebo rodiny s dětmi. Samozřejmě ne na úkor našich starších členů, i pro ně máme různé programy nebo agenturu sociální péče. Stále máme na obci skupinu přeživších holocaust, což už jsou dnes velmi staří lidé, a i o ně se staráme.

Sledujete u současné mladé generace nějaké posuny v přístupu k víře, sklony k její liberalizaci?

To je otázka dosti široká, ale osobně pozoruji, že role náboženství ve společnosti posiluje, podle mne proto, že lidé hledají nějaké hodnotové zakotvení. Svoboda, liberální způsob života, který vedeme, je úžasný a dává v podstatě nekonečný výběr možností. Myslím ale, že spousta lidí trochu tápe, na základě jakého klíče si z nich vybrat, a že vlastně ta nekonečná volba může

být i matoucí a lidé mají touhu po hodnotových kotvách. A obracejí se k náboženství, které o hodnotách mluví z principu. Zdá se mi tedy, že touha po náboženském prožitku roste; na druhou stranu znalost náboženství obecně není moc vysoká. Jde spíš o jakési představy, nepříliš hluboce poučené a seznámené s náboženstvím. A to pak může místo k liberalizaci vést naopak až k určité radikalizaci, k hledání jasných výroků.

Kromě toho, že se člověk židem narodí, je možné se jím i stát?

Ano, židovství má instituci konverze, ale zároveň to není náboženství, které by aktivně prosazovalo, že se člověk musí stát židem. Židovství dokonce samo sebe nepovažuje za výlučné v tom, že by šlo o jediný způsob smlouvy s Bohem. Nežidovský svět je považovaný za zcela rovnocenný, pokud jsou v něm dodržována základní pravidla jako nevraždit, nekrást, netýrat zvířata a podobně. Jinými slovy při naplnění základních etických a morálních pravidel není vůbec žádná nutnost ani potřeba, aby se člověk stával židem k tomu, aby mohl mít vztah s Bohem.

Nakolik brněnská židovská komunita vyrůstá z lidí, kteří tu žili před válkou a po ní nebo se sem později po roce 1989 vraceli?

Myslím, že brněnská obec je z velké části tvořena lidmi, kteří tady žili, ale „tady“ má trochu širší význam – řekněme Československo. Jsou tu i rodiny, které sem přišly ze Slovenska, z bývalých zemí SSSR, nebo třeba Izraelci, kteří sem v posledních třech dekádách přijeli studovat a už tu zůstali. Ale většina obce jsou potomci lidí, kteří tu žili, přežili a vrátili se.

Jak se v Brně židům vlastně žije?

V Brně se žije dobře, takže i brněnským židům se v něm žije dobře. Židovská obec je vysoce integrovaná do brněnského života a my, brněnští židé, se považujeme za Brňáky, i když já tedy nejsem původně z Brna. Ale vnímáme jako samozřejmé, že jsme součástí města, mnozí z nás tu vyrůstali, chodili do škol, pracovali, prožili tady celý život.

Je tu třeba nějaký košer podnik, kam se dá zajít na večeři, když má někdo narozeniny? Co vlastně musí jídlo splňovat, aby bylo košer?

Jde o soubor rituálních pravidel, tzv. kašrut, který vychází z Tóry, tedy pěti knih Mojžíšových, a následné výkladové tradice. Jsou přesně dané košer typy zvířat, mezi které patří třeba ovce, hovězí dobytek, některé ryby a ptáci, naopak tam nespádají vepř. Zvíře pak musí projít košer porážkou a vykrvením, protože dalším velkým zákazem v židovství je jíst krev. Mezi základní pravidla dále patří, že se nemíchá maso a mléko. Komerční košer podnik ani řeznictví tu nefungují, ale na obci je košer jídelna, kde se připravují obědy pro členy, vaří se tu pro naši školku, chystá se občerstvení třeba pro různé akce v synagoze. Přes obec se dají zajistit i dodávky košer masa.

Takže dodržovat to není úplně jednoduché...

Není, ale upřímně: systém toho, co je a co není košer, není myšlen tak, že to má být jednoduché. Podle mého názoru jeden z takových hlavních významů košer jídla je právě to, že člověk musí vynaložit určité úsilí a zamyslet se nad tím, co, kde a jak jí. Z pouhého nasycení se díky tomu stává téma, vědomé vztažení k tomu, co dělám, jak to dělám, proč zrovna takto. I když jde o starodávný systém, toto zvědomění a s ním spojené otázky etičnosti stravování z něj činí velmi aktuální věc.

Letos Brno zažilo první ročník festivalu židovské kultury Štetl fest. Když jste ho na tiskové konferenci představoval, mluvil jste o tom, že snahu židovské obce se více otevřít společnosti vyvolává zvyšující se antisemitismus. V jakých podobách se s ním setkáváte?

Nejvíce patrné je to na internetu, na sociálních sítích, kde různí „odvážlivci“ píšou hrozné věci. V souvislosti s konáním Štetl festu se objevovaly výzvy k povraždění, zplynování židů... A když se podíváme šířeji na oblast, kde žijeme, na střední Evropu nebo celkově na Evropu, tak ani fyzická napadení nejsou neobvyklá. Nedávný útok v Bratislavě byl původně mířený na židy, ale kvůli vysoké ostraze se to útočníkovi nepodařilo. K těmto fyzickým útokům v České republice naštěstí zatím nedochází, ale je to až druhá třetí fáze něčeho, co se v současnosti rozbíhá. Posláním židovské obce, které je obsaženo i ve stanovách, je antisemitismu předcházet. Proto považujeme za důležité komunikovat s veřejností a vysvětlovat, že

Štěpán Menaše Kliment

Pochází z Prahy, do Brna začal dojíždět před devíti lety na pozvání Židovské obce Brno, aby zajišťoval programy pro děti a mládež. Od roku 2014 je zdejší rabínem.

Naplnuje vás to?

Určitě. Neberu to jako práci, ale jako osobní věc – je to jako věnovat se širší rodině.

Jak se stane, že z malého kluka vyroste rabín? Bylo to vaše vysněné povolání?

Ne, můj dětský sen to nebyl, i když je zajímavé, že představu, že ze mě vyroste člověk pohybuující se v duchovní oblasti, měla moje matka už odmala. Matky znají děti lépe než ty děti samy sebe. Od třinácti čtrnácti let, kdy mě rodiče přivedli na obec, mě židovství hluboce zajímalo, snažil jsem se věci dohledávat, studovat jazyky, abych se dostal k dalším pramenům židovské tradice. Ale i když jsem v tomto studiu pokračoval na různých školách po světě i v dospělém věku, rozhodnutí stát se rabínem přišlo až mnohem později.

A do té doby tedy mělo vést to studium k čemu?

V tu dobu už mě živilo něco jiného, bylo to studium ze zájmu. Židovství je celé hodně o studiu, o poznávání, hledání. I když jsem se stal rabínem, pořád bych v tom chtěl pokračovat. Židovská tradice a moudrost jsou jako oceán a já mám pocit, že jsem zatím vypil tak jeden hrníček.

metropolitan

nejsme nějaká podivná skupina, ale spoluobčané jiného vyznání a že potkávat se je vzájemně obohacující. Nepředstavujeme si, že tak zachráníme svět, dokonce ani Brno, ale je to taková masarykovská drobná práce.

Jaké jste na Štetl fest zaznamenal ohlasy zevnitř obce?

Jedna židovská anekdota říká, že když se setkají dva židé, mají na to tři názory. Vždycky je to taková živě diskutující společnost. Někteří si to užili hodně, někteří málo, někteří se zúčastnili, někteří ne, ale celkově si myslím, že to byl pro obec velmi výrazný impulz a že i to hledisko, které Štetl zvolil – tedy že za sebou sice máme bolestivou historii, ale zároveň žijeme teď a díváme se do budoucnosti –, je pro obec hodně důležité. Nejsme jen obcí pamětníků holocaustu, i když je to samozřejmě nesmazatelná součást toho, kým jsme. I v příštím ročníku se tohoto tématu dotkneme, protože hlavní myšlenka se bude točit kolem vlaků, které někdy odvázejí lidi na smrt a jindy je zachraňují, přivázejí jim pomoc, dostávají je do bezpečí. Dramaturgie bude podobná té letošní, ale program bude o den delší.

Narazil jste na židovské anekdoty. O Čechách se říká, že si dokážou legraci udělat naprosto z čehokoliv. Platí to i o židech?

Humor se objevuje v každé oblasti, ta hranice je spíš v tom, že je někdy nemístný. Co je v jednom kontextu vtipné, může být v jiném zraňující. Holocaust třeba není námětem na vtipy, i když jsem zažil přeživší, kteří některé události popisovali jakoby humorně. Nebyl to ale humor na účet holocaustu, spíš doklad toho, že člověk humor neztrácí ani v těch nejhorších situacích. V tomto ohledu humor rozhodně prochází židovstvím ve všech oblastech. ■

Radka Loukotová | foto na straně 11: Ksenia Chernaya, Pexels, na straně 13: David Konečný

Rozšířenou verzi rozhovoru si přečtete na webu cosedeje.brno.cz.

Kam kráčíš, Brno? Za dostupnými a pestrými službami

Sektor služeb je dnes tahounem české ekonomiky, na tvorbě hrubého domácího produktu má podíl kolem 60 procent (průmysl asi 30 procent). Dostatečně rozvinuté služby jsou klíčové i pro města – nejde jen o jejich hospodářský přínos, zásadní jsou i pro pohodu obyvatel. Na část této oblasti se zaměří předposlední díl seriálu o akčním plánu strategie #brno2050.

Všichni dnes požadujeme co nejlepší dostupnost základních služeb. Bez fungujícího zdravotnictví může město sotva růst, stejně tak je – i vzhledem ke stárnutí populace – nezbytné se starat o rozvoj sociálních služeb. Do tematické oblasti Služby v akčním plánu strategie #brno2050 ale patří také nabídka volnočasových aktivit, především v kultuře a sportu.

Jako hlavní městské projekty si plán vytyčil Kreativní centrum Brno, Janáčkovo kulturní centrum, atletickou halu v kampusu Masarykovy univerzity, bazén za Lužánkami a také preventivní projekt Městské policie Brno s názvem Senior akademie.

Kreativní centrum Brno by mělo vzniknout přestavbou někdejší káznice z 18. století, která se rozkládá mezi Bratislavskou, Soudní a Cejlem. Do budoucna se tu počítá s ateliéry, zkušebnami, knihovnou, kavárnou a dalšími prostory pro zdejší tvůrce. Než se to podaří,

je možné sem zavítat na koncert, divadelní představení a další akce projektu Káznice žije nebo si objekt prohlédnout s průvodcem. Prohlídky pořádá TIC BRNO, poslední letošní se koná 17. prosince.

Realizace Janáčkova kulturního centra je o něco dál. V říjnu začalo zadávací řízení na jeho výstavbu, trvat by mělo 9 měsíců, v plánu je tedy začít se stavbou v roce 2023. Půjde o moderní koncertní sál s akustikou na světové úrovni.

Naopak projekt atletické haly u kampusu v Bohunicích se prozatím zastavil. Dotace od Národní sportovní agentury nevyšla, a tak není financování stavby jasné.

Zatímco atleti si budou muset na vhodné zázemí pro tréninky i závody počkat, plavci jsou na tom lépe. Přesněji řečeno, budou na tom lépe v příštím roce. Vedle staré známé padesátky za Lužánkami přibude další krytý bazén. Oba budou mít společný vstup, zázemí nebo převlékárny. Díky tomuto propojení bude možné areál využít i pro mezinárodní plavecké soutěže. Nyní je komplex uzavřen, otevřít by se měl v létě 2023. Podrobnosti o všech zmíněných projektech najdete na webu cobude.brno.cz.

Senior akademie patří k nejúspěšnějším projektům Městské policie Brno pro veřejnost. Letošní ročník je už sedmáctý. Jedná se o studijní program pro seniory zaměřený na kriminální, dopravní, požární, ale i zdravotní, finanční či spotřebitelská rizika. Zápis bývá na jaře, přednášky, cvičení a kurzy běží od října. Přihlásit se můžete na webu www.mpb.cz.

Jak snížit svou váhu a zvýšit spokojenost

Mezi projekty dalších organizátorů patří např. Kardiovize 2030, za níž stojí Mezinárodní centrum klinického výzkumu (ICRC) Fakultní nemocnice u sv. Anny.

Kardiovize je název výzkumného týmu, který se zabývá prevencí kardiovaskulárních onemocnění. Nabízí lidem např. program (na snímku), který je má podpořit v dosažení zdravého životního stylu a pomůže jim snížit hmotnost, krevní tlak i hladinu cholesterolu, zabránit rozvoji cukrovky 2. typu a zlepšit jejich psychickou pohodu. Více se dozvíte na webu fnusa-icrc.org v sekci Veřejnost & média. O dalším projektu ICRC, do něhož se můžete zapojit, píšeme na straně 17.

Zuzana Gregorová | foto: FNUSA-ICRC

Do oblasti Služby spadá také Dům dětského duševního zdraví Centra Anabell. Tato brněnská organizace pomáhá především lidem s poruchami příjmu potravy a jejich blízkým. Své služby plánuje poskytovat pod jednou střechou a aktuálně čeká na vhodnou dotační příležitost. Přehled dalších projektů zahrnutých do akčního plánu je na brno2050.cz/kamkracis2022, novinky najdete i na Facebooku Chytré Brno.

po celý prosinec

O rasismu v československé kinematografii

Intervence Roberta Gabrise „Biela televízia“ v Muzeu romské kultury ukazuje pokřivený obraz romské menšiny v československé televizi i filmu.
rommuz.cz

do 8. 1. 2023

Prohlédněte si artefakty z hrobky faraona

Na výstavišti se přenesete do starověkého Egypta a odhalíte tajemství Tutanchamonovy hrobky. Připraveno je více než 1 000 exponátů, grafik a videí.
tut-brno.cz

2.–3. 12.

Scala vymění film za literaturu

Knižní novinky, setkání s autory, nakladateli i překladateli slibuje literární festival MU Knihy v kině. Setkáte se například s Janem Němcem či Evženem Bočkem.
press.muni.cz

út 6. 12. | 19.00 hod.

Ensemble Opera Diversa objevuje domácí autory

Prosincová Hudební inventura znovuobjeví skladby českých autorů od nejstaršího Rudolfa Komorouse přes Pavla Slezáka po Radima Bednařika.
operadiversa.cz

7., 8., 10. 12.

Co se děje na zimní obloze?

Zjistíte to na pravidelném pozorování noční oblohy na brněnské hvězdárně. Na vlastní oči spatříte třeba měsíční krátery nebo srpek Venuše.
hvezdarna.cz

čt 8. 12. | 14–20 hod.

Knihy na jeden den ovládnou Dům umění

Budou se zde prezentovat i prodávat publikace nejen o umění, architektuře a designu. Součástí bude i doprovodný program.
dum-umeni.cz

8.–10. 12.

V Brně vystavuje syn Káji Saudka

Kresby i malby Patrika Saudka si prohlédnete v Křížové chodbě na Nové radnici. Vernisáž se uskuteční 8. 12. v 17 hodin.

pá 9. 12. | 19.00 hod.

V Káznici zazní Zahradníckovy verše

Při komponovaném večeru se seznámíte nejen s dílem katolického básníka Jana Zahradníčka, ale i s jeho životem, který je spjat také s Káznicí.
kaznice.art

10.–11. 12.

Chovatelé se sjedou na výstavišti

V pavilonu B na mezinárodní výstavě Moravia se představí nejlepší plemena králíků, drůbeže, holubů apod. Součástí bude také závod v králičím hopu.
chovatelejmck.cz

st 14. 12. | 18.00 hod.

Centrum pro cizince JMK křtí kalendář na příští rok

Fotografie zachycují cizince na místech v Jihomoravském kraji, která jim připomínají jejich rodnou zemi. Křest se uskuteční ve velkém sále Café Práh.
cizincijmk.cz

st 14. 12. | 18.00 hod.

Scénické čtení otevře výstavu ilustrací knihy Mojenka

Vernisáž ilustrací Andrey Tachezy a výjimečné scénické čtení z knihy Mojenka Olgy Stehlíkové se koná v Divadle Radost, kde poté bude výstava ke zhlédnutí.
divadlo-radost.cz

út 20. 12. | 19.00 hod.

Starý český mýtus i moderní příběh o moci

Národní divadlo Brno uvádí hru Neklan, i dnes aktuální příběh tří nesmiřitelných bratrů a jejich souboje o moc.
ndbrno.cz

Seznamte se s dalším dílem Jakuba Jana Ryby

Netřeba se bát staré hudby. To potvrzuje už 11. sezona abonentního koncertního programu Bacha na Mozarta z dílny Czech Ensemble Baroque. 21. prosince se v Besedním domě můžete těšit na jedinečné předvedení mladší sestry České mše vánoční – takzvané Rybovky. Jedná se o Českou mši půlnoční Jakuba Jana Ryby pro sbor a hudební soubor. Tato skladba je uváděna v latině, a klade tak na posluchače větší nároky. Více hledejte na www.ebcz.eu.

(zob) | foto: Czech Ensemble Baroque

Kancelář architekta města se představí v Domě umění

Chcete se dozvědět, čím se přesně zabývá Kancelář architekta města Brna? Jakým projektům se věnuje a co to vlastně znamená mít městského architekta? Pokud ano, nevynechte výstavu Umění měnit Brno, která je od 16. prosince připravena v Procházkově síni Domu umění. Prohlédnete si projekty, akce i vize, které KAM připravila a chystá. Čekají na vás výsledky architektonických soutěží a poznáte rozvoj Brna plánovaný nejen v celoměstském měřítku, ale také na úrovni dopravy jedné ulice.

(zob) | foto: KAM Brno

Nahlédněte do ukrajinské kinematografie

I do Brna dorazily Dny ukrajinského filmu. V Artu od 5. do 14. prosince zhlédnete hrané i dokumentární snímky z Ukrajiny s českými titulky. Přehledku zahájí debutující režisér Dmytro Sucholytkyj-Sobčuk, který ve filmu Pamfir kombinuje prvky antické tragédie, westernu a thrilleru zasazených do ukrajinsko-rumunského pohraničí. Sekce hraných filmů zahrnuje například snímky Atlantida (na fotografii) či Pekelný prapor aneb Kozácké Vánoce. Festival uzavře dokument Z deště pod okap.

(zob) | foto: archiv pořadatele

Sklo, ocel a mendelovská energie. Skleník zve k návštěvě

Otevření obnoveného Mendelova skleníku v zahradě augustiniánského opatství na Starém Brně symbolicky završilo vědcův jubilejní rok 2022. S jeho odkazem se tady laici i odborníci mohou seznámit kreativním způsobem.

Rok 2022, který byl v Brně a prostřednictvím UNESCO také ve světě zasvěcen oslavám 200. výročí narození Gregora Johanna Mendela, se chýlí ke konci. Od listopadu je veřejnosti zpřístupněn jeden z nejviditelnějších počinů těchto oslav – obnovený skleník v zahradě augustiniánského opatství na Mendlově náměstí.

Původní skleník nechal v 50. letech 19. století vybudovat tehdejší opat kláštera Cyril František Napp. Jeho chránělec a nástupce Mendel tady poté pěstoval hrách, zkoumal na něm zákony dědičnosti a otevíral brány genetiky. Sám pak vědecky popsal větrnou smršť, která stavbu v roce 1870 poničila. Ta postupně chátrala a v 60. letech 20. století byla zbořena.

Současné dílo vzniklo podle návrhu architektů Chybíka a Kryštofa. „Nová interpretace stavby kopíruje originální půdorys a orientaci skleníku, do konstrukce jsme nechali proniknout i příběh o objevení tří Mendelových zákonů dědičnosti,“ vysvětlil Ondřej Chybík.

Polyfunkční bezbariérová stavba ze skla a oceli, jejíž součástí je i 21 květináčů, ve kterých se aeroponickou metodou pěstuje hrách setý ve všech stádiích růstu, je určena k akcím pro odborníky a laiky i ke komerčnímu využití. Kdo si zakoupí vstupenku na komentovanou prohlídku Mendelova muzea MU, může nyní navštívit i tento nevšední prostor, jehož obnova byla mimo jiné spolufinancována z prostředků města Brna. Termín prohlídky lze rezervovat na webu mendelmuseum.muni.cz, více informací pak získat na stránkách mendeluvsklenik.cz.

Markéta Žáková | foto: Marie Schmerková

Ve VIDA! science centru potěší milovníky 3D filmů. Nově tam každý den promítají snímek Poslední útes, který zachycuje podmořský svět z jiné perspektivy. O víkendech se přidají Pidiobři o životě hlodavců.

Do 11. ledna 2023 můžete hlasovat o nejoblíbenější alej na webu alejroku.cz. Mezi finalisty jsou i stromořadí v Líšni, Maloměřicích a na Vinohradech.

V prosinci vstoupil do kin film režiséra Vladimíra Morávka Bandité pro Baladu. Hrají v něm herci Divadla Husa na provázku i legendy této scény Bolek Polívka či Miroslav Donutil.

Temné urban legends i klasické pověsti shrnuje BrrrNo!

Nejen staré známé pověsti najdete v knize BrrrNo! Publikace přináší městské legendy a také zcela nové pověsti, které napsali žáci základních škol.

Báje, pověsti a mýty jsou stále mezi námi a kniha BrrrNo! to potvrzuje. Kromě starých brněnských pověstí o kole a drakovi či obléhání Švédy přináší nové. Přečtete si temné městské legendy i příběhy známých brněnských osobností a figurek. V poslední části jsou zcela nové pověsti, které sepsali žáci základních škol. Věnují se například koni markraběte Jošta, Josefu II. nebo duším Cejlu. Knihu koupíte na pobočkách TIC BRNO a Moravské galerie.

(zob)

Nejen nově přicházejícím cizincům pomůže aplikace

Přestěhovat se do jiné země s sebou přináší nemálo potíží. Centrum pro cizince Jihomoravského kraje proto přišlo s mobilní aplikací Smart Migration South Moravia, která pomáhá cizincům na jižní Moravě zorientovat se v novém prostředí. Najdou v ní odpovědi na časté otázky a důležité informace včetně těch, které se týkají uprchlíků z Ukrajiny. Nechybí aktualizovaný seznam důležitých kontaktů. Aplikace funguje v angličtině, ukrajinštině a ruštině a je vhodná pro občany zemí EU, EHP a Švýcarska, ale i tzv. třetích zemí. Více informací najdete na www.cizincijmk.cz.

(and)

Adventní koncert Tajemství zrození na podporu Hospice sv. Alžběty hostí 17. prosince bazilika na Mendlově náměstí. Účinkují Eliška Tesařová a soubory Plaisirs de Musique a OctOpus Vocalis.

O grant Sázíme budoucnost: jaro 2023 je možné žádat až do 16. ledna. Podrobné informace jsou na webu nadacepartnerstvi.cz/granty.

Na jarní výsadbu stromů můžete získat až 150 tisíc korun

Je všeobecně známo, že výsadba stromů pomáhá vyrovnávat teplotní extrémy, zadržovat vodu v krajině a zlepšovat kvalitu ovzduší. Pokud plánujete v příštím roce v okolí svého bydliště vysadit stromky, můžete využít grant Nadace Partnerství. Počítejte však s tím, že budete muset zajistit odborný dozor a následnou péči po dobu tří let zahrnující zálivku, výchovný řez, hnojení, kypření nebo ochranu proti chorobám a v případě úhynu i náhradu stromku. ■

(java) | foto: Jakub Caha

Dobře fungující demokracie potřebuje aktivní občany

Co znamená aktivní občanství a co k tomu lidi motivuje, se snaží zjistit tým psychologů z Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity pracující na studii aktivního občanství a osobní pohody mladých dospělých. Pokud je vám 18 až 30 let a chcete se do výzkumu zapojit, zaregistrujte se na webu ivdmr.fss.muni.cz. ■

(java)

ICRC hledá dobrovolníky pro klinické studie

Pokud chce nemocnice otestovat nové postupy, diagnózy a léčiva, může využít vlastní databáze dobrovolníků a oslovit a zařadit do studie vhodné kandidáty. Mezinárodní centrum klinického výzkumu (ICRC) Fakultní nemocnice u sv. Anny právě spustilo registraci do databáze zájemců o účast v klinických studiích. „Hledáme zdravé dobrovolníky i lidi s různými diagnózami. Výhodou účasti je možnost využít nejmodernější léčbu, která zatím není běžně dostupná. Zároveň pečlivě sledujeme jejich zdravotní stav. Účast ve studiích je naprosto dobrovolná a lze ji v jakékoliv fázi ukončit, a to i bez udání důvodu,“ říká Marta Vrllová z ICRC. Více se dozvíte na stránkách fnusa.cz/klinicke-studie. ■

(zug)

Brňané si připlatí i za dodání pitné a vyčištění odpadní vody

Výše vodného a stočného v Brně od Nového roku stoupne, ale udrží se na průměrné úrovni. Za výrobu a dodávku litru pitné vody včetně následného odkanalizování a vyčištění odpadní vody zaplatí Brňané zhruba 10 haléřů.

Po zdražení energií, paliv a tepla nastává podobný vývoj i u vodného a stočného. Obyvatelé města Brna zaplatí v roce 2023 za 1 m³, tedy 1 000 litrů vody, 102 korun včetně DPH. „Navýšení ceny je především důsledkem extrémního vývoje cen energií s dopadem na ceny klíčových surovin, materiálů a stavebních prací,“ komentuje aktuální tarify generální ředitel Brněnských vodáren a kanalizací (BVK) Jakub Kožnárek.

Cena za výrobu a dodávku jednoho litru pitné vody včetně následného odkanalizování a vyčištění vyprodukované odpadní vody tak činí asi 10 haléřů. Pokud spotřebujete 107 litrů vody denně, tedy 39 m³ za rok, zaplatíte příští rok měsíčně na vodném a stočném přibližně 330 korun, tedy o 48 korun víc než letos. Oproti tarifům platným v letošním roce dochází k navýšení celkem o 17 procent. Výše vodného a stočného v Brně je na úrovni průměru České republiky, ten v roce 2022 dosahoval 97 korun za m³.

„Tarify zahrnují tvorbu zdrojů na obnovu infrastruktury. Díky prostředkům vynakládaným na opravu infrastruktury a systematickou péči o ni a díky úspěšnému identifikování skrytých poruch klesá počet havárií. Tato péče se rovněž projevuje vynikajícími výsledky v parametru ztrát vody v síti. V roce 2021 dosáhly ztráty na vodovodní síti provozované Brněnskými vodárnami a kanalizacemi hodnoty 9,6 procenta. Se ztrátami vody se tak řadíme mezi velmi vospělá města Evropy,“ popsala manažerka veřejných vztahů BVK Renata Hermanová. ■

Zuzana Gregorová

Brněnské Vánoce: Vyrazte za punčem, českými výrobky i dobrými skutky

Stánky na náměstí Svobody a Dominikánském náměstí jsou otevřeny do 23. prosince denně od 10 do 21.45 hodin, na Moravském náměstí od 11 do 20 hodin a na Zelném trhu od 10 do 20 hodin. Veškeré informace včetně kompletního programu najdete na webu brnenskevanoce.cz.

Že prý jsou Vánoce v centru Brna druhé nejlepší na světě – hned po těch vašich doma. Alespoň to v letošním sloganu tvrdí organizátoři z TIC BRNO. Přesvědčit se o tom můžete do 23. prosince.

Hned čtyři náměstí ožívají vánočními trhy a během let si každé z nich našlo trochu jinou podobu – která u Brňanů a Brňanek vede, jsme se ptali v anketě na našich sociálních sítích. Výsledek najdete na straně 35. Středobodem brněnského dění je **náměstí Svobody** a ani ve vánočním čase tomu není jinak. Právě Svobodáků každoročně vévodí kromě orloje i vánoční strom. Věděli jste, že Brno bylo vůbec první město tehdejšího Československa, které strom na náměstí začalo zdobit? Od prvopočátku byla tahle myšlenka spjatá s charitativními sbírkami a tento rozměr přežil dodnes.

Letošní novinkou je v tomto ohledu spolupráce se spolkem Daruj kelímek. „Na brněnských trzích dostanete nápoje do zálohovaných vratných kelímků. Při odchodu si vyberete, jestli je normálně vrátíte a dostanete vratnou zálohu zpět, nebo uděláte dobrý skutek a věnujete zálohu jedné z 18 charitativních organizací na stáncích označených slovy Daruj kelímek. Celých 50 korun pak poputuje konkrétní organizaci, kterou si na

stánku zvolíte,“ popsal za uvedený spolek Ondřej Šibřina.

Na náměstí Svobody nechybí hudební a kulturní program na pódiu, zimní bar, velká designová konzumační zóna na kašně a atmosféru dotvoří projíždějící vánoční šalina. Oblíbený Halouzkův betlém byste tu ale hledali marně – už několik let je přestěhovaný na klidnější **Dominikánské náměstí** k Nové radnici. „Ti nejmenší svá přání svěří Ježíškovi poště, o víkendech na ně navíc čekají pravidelné pohádky a tvořivé dílny. Ve všední dny se zde zaposloucháte do komorních koncertů,“ doplňuje Adéla Nováková z pořadající organizace TIC BRNO.

V režii městské části Brno-střed se odehrává advent na **Zelném trhu**, kde lidé jako vždy natrefí na řemeslné výrobky i různé pochoutky. I tady na ně čeká doprovodný program na pódiu.

Do opraveného parku na **Moravském náměstí** se vrátí vyhlídkové kolo, stánky se soustředí na plochu u Jošta, kde je i dětský kolotoč a kruhový bar.

Tradiční kvarteto brněnských náměstí doplňuje v poslední době ještě **nádvoří Staré radnice**. Jen málo brněnských zákoutí vytváří tak pěkné kulisy k popíjení horkého punče – nechybí tu ani obří dřevěná hvězda a svítící nápis BRNO. Zároveň je to místo, kde jsou k dostání designové výrobky od lokálních tvůrců, kteří se tu každý týden střídají. V rámci December Design Days tu tak pořídíte rukodělné dárky od adventních věnců přes šperky až po oblečení.

Za dalšími dárky vás nepošleme daleko: originální kousky s brněnskou tematikou najdete v infocentru na Panenské, ve stánku TIC na náměstí Svobody nebo taky na e-shopu www.darkyzbrna.cz.

Suvenýry mířené pouze na turisty už jsou dávno minulostí, z této nabídky si vybere každý, kdo má Brno rád. „Hitem je nová desková hra s názvem Hra o Brno, ve které se vydáte na cestu různými čtvrtěmi Brna, ale taky napříč tisíci lety brněnské historie plné velkých dějinných zvratů, významných místních událostí, ale i drobných sporů mezi hašteřivými obyvateli města,“ přiblížila Adéla Nováková. ■

Radka Loukotová | foto na straně 18: archiv TIC BRNO, na straně 19: Jiřina Rittichová

Darujte pod stromečkem divadelní zážitky

„Vánoční jablko – dárek, který neotráví“ nebo „Vánoční růže – dárek, který bodne“. I další názvy předplatného v nabídce Národního divadla Brno vykouzlí obdarovanému úsměv na tváři ještě předtím, než usedne v hledišti. Podrobnosti najdete na webu www.ndbrno.cz/predplatne-k-vanocum/.

(ral)

DIY: Svíčky, ozdoby, ale také dárky pořídíte i bez nakupování

Pojměte letošní Vánoce ve stylu DIY (do it yourself neboli udělej si sám). S dětmi vyrazte o prosincových víkendech do VIDA! science centra, kde se zaměří na vosk a jeho využití. Každou adventní sobotu bude jinak obsahově laděná dílnička na Špilberku. Výrobu vánočních dárků si děti zkusí 10. prosince v Ježíškově dílně v Designlabu Uměleckoprůmyslového muzea.

Chytá tvořivá nálada v zimním čase přímo vás? Na tradičním workshopu Domu umění Pro mě v Domě si 7. prosince vyrobíte svíčky či dekorace ze včelího vosku. Ještě o den dříve kouzlem upcyklace proměníte v MZK staré knihy v neotřelé vánoční ozdoby. Kurz pro dospělé na ruční výrobu eko dárků na 9. prosince připravují v Lipce.

Nic z toho není to pravé? Zkuste ještě kalendář aktivit SVČ Lužánky, ve kterém najdete akce pořádané pro malé i velké napříč Brnem.

(ral) | foto: archiv SVČ Lužánky

Do knihovny už se nechodí jen pro knížky, ale i pro zážitek

Pobočky Knihovny Jiřího Mahena po celém městě připravily vánoční program.

Za Andělskými Vánoci se vydejte do Bohunic na výstavu děl absolventů ateliéru Artesvět. Andělem Vánoc se stanete sami, když si zakoupíte některý z obrazů formou pohlednice a podpoříte tak děti v SOS dětské vesničce Brno. O vánočních zvycích a tradicích se dozvíte nebo na ně zavzpomínáte díky výstavě na Kytnerově v Medlánkách. Do maloměřické pobočky si můžete přijít pro dárek a zároveň čtení naslepo: pod stromečkem čekají zabalené knihy, které si můžete odnést. Více tipů je na stránkách www.kjm.cz v Kalendáři akcí.

(ral)

Pokochat se tímto pohledem z věže Staré radnice můžete nejen během adventu (po-čet 14–20 hodin, pá 12–22 hodin, so 10–22 hodin, ne 10–20 hodin), ale i na Štěpána a po svátcích. Od 26. do 30. prosince bude věž přístupná od 10 do 22 hodin a na Silvestra od 10 do 16 hodin.

(ral) | foto: archiv TIC BRNO

Řezaný živý, nebo umělý? Je i třetí možnost

Češi každoročně nakoupí přes milion řezaných stromků. Zkuste na to jít letos jinak a připojte se k víc než tisícovce Brňanů, kteří si pořídí jedličku v květináči. Na jaře ji můžete zasadit zpět do lesa. Veškeré informace jsou na webu nadace.veronica.cz.

(ral) | foto: archiv Nadace Veronica

Zkratek dětem čekání na Ježíška v divadle

S dětmi od pěti let vyrazte do Polárky, kde si můžete vybrat hned ze dvou vánočních inscenací – hrají Ježíškovu košilku (představení založené na textech Jana Zahradníčka možná znáte z někdejšího Divadla u stolu), a pokud se nebojíte interakce, staňte se hybatelem příběhu Jak jsem plul ke královně Severu. Nejen do běžného divadelního hlediště (které 4.–6. prosince po představení navštíví i Mikuláš), ale také do svátečních prostor Červeného kostela zve Divadlo Radost na hru Bratříčci sv. Františka o putování mladého Františka z Assisi světem a jeho setkání s lidmi i zvířaty. Předškoláky můžete vytáhnout i do „dospěláckého“ HaDivadla. To před Vánoci opět nasazuje legendární inscenaci Psaní Ježíškovi, při níž se na jevišti setkávají současní a bývalí členové HaDivadla (mezi nimi i Pavel Liška) se svými přáteli-amatéry.

(ral)

do 8. 1. 2023

**Bez čeho se Vánoce neobejdou?
Bez betlémů a pohádek**

Na výstavu zve letohrádek Mitrovských, který má navzdory názvu otevřeno i v zimě, dokonce i na Štědrý den nebo mezi svátky.

www.letohradekbrno.cz

ne 4. a 18. 12.

**Česká mše vánoční má
i moravský pandán**

Klasickou „Rybovku“ kombinuje opera NDB s barokní tzv. Moravskou mší vánoční „Čuj, Miko, čuj!“, mísící latinu a valašský dialekt.

ndbrno.cz

út 6. 12. | 16.00 hod.

**Studenti všech hudebních škol,
spojte se!**

Adventní hudbu pro hoboj a fagot přednesou studenti HF JAMU, brněnské i pražské konzervatoře a další. Vstup zdarma.

hf.jamu.cz

9.–18. 12.

**Výstaviště na Vánočních trzích
hostí téměř 400 prodejců**

Od maličkostí až po hodnotnější dary – ve dvou pavilonech BVV bude k dostání móda, vybavení domácnosti, ale i hračky nebo knihy.

www.bvv.cz

so 10. 12. | 9–13 hod.

**Originální dárky z Fleru
pořídíte na Sýpce**

Jarmark s handmade výrobky doplní na místě i výstava betlémů a tradiční Medlánecký farmářský trh.

FB: Vánoční FLER jarmark

so 10. 12. | 11–17 hod.

**Na Čertovské Vánoce na
Špilberku možná přijde i anděl**

Divadlo pro děti, dílničky ve spolupráci s Muzeem romské kultury a Filharmonii Brno, jarmark nebo hru slibuje vánoční den na Špilberku.

spilberk.cz

so–ne 10.–11. 12.

**Český design i bio kosmetika
na Zelném trhu**

Autorské šperky i oblečení, papírenské zboží, delikatesy – na MINT Marketu v Tržnici Brno vás dost možná cvrnkne do nosu dárek pro leckoho.

mintmarket.cz

ne 11. 12. | 17.00 hod.

**Bára Basiková zazpívá
v katedrále pro nemocné děti**

Výtěžek koncertu Adventní Petrov, který doprovodí brněnský orchestr Virtuosi Brunensis, putuje do nadace BJP Foundation.

FB: Adventní Petrov

19.–22. 12. a 26.–27. 12.

**Jakým člověkem byl Jan Jakub
Ryba?**

V dramatu Noc pastýřů představuje hudebního skladatele a autora slavné České mše vánoční Městské divadlo Brno.

mdb.cz

pá 23. 12. | 10–16 hod.

**S potravinami do sbírky, domů
s betlémským světlem**

Dílničky pro děti, komentované prohlídky, sbírka potravin a další: 23. prosinec patří tradičně Vánočům na Nové radnici.

brno.cz/vanocenaradnici

ne 25. 12. | 16 hod.

**Na Boží hod se Petrov rozezní
koledami**

České i evropské koledy se ponesou chrámovým prostorem na tradičním vánočním koncertě Kantilény, sboru působícím při Filharmonii Brno.

filharmonie-brno.cz

so 7. 1. 2023 | 10–12 hod.

**My tři králové jdeme... do
Jurkovičovy vily!**

Tentokrát se při sobotním ateliéru děti (6–12 let, bez rodičů) ponoří do příběhu tří králů a zjistí i to, jak jejich svátek trávili Jurkovičovi.

moravska-galerie.cz**V Lužánkách Vánoce
zavoní medem**

Medové perníčky, voskové ozdoby a svíčky v ořechových skořápkách – na začátku toho všeho stojí včela, které bude věnovaný čtvrtek 17. prosince v SVČ Lužánky. Dopoledne jsou v plánu přednášky pro děti i dospělé, odpoledne rukodělné a tvůrčí dílny hlavně pro děti. Po celý den (od 10 do 17 hodin) na návštěvníky čeká výstava o zajímavostech ze života včel, ochutnávka včelích produktů, včelařský kvíz nebo charitativní občůdek. Akce Medové Vánoce je součástí projektu Včely do Brna z participativního rozpočtu Dáme na vás a je přístupná zdarma.

(ral) | foto: Kristina Umaeva, Pexels

**Tygři ani vlci na zlaté
prasátko čekat nebudou**

Kde protáhnout nohy ztuhlé sledováním televizních pohádek? Třeba na Mniší hoře! Brněnská zoo bude mít na Štědrý den otevřeno tradičně od 9 do 14 hodin, poslední vstup je možný ve 13 hodin. „Během dopoledne se návštěvníci můžou zúčastnit komentovaného krmení tygra, rosomáka nebo vlka, kolem poledne se pak při setkání u pandy červené nebo soba polárního dozví různé zajímavosti, třeba že sob Rudolf je ve skutečnosti Rudolfa,“ zve tiskový mluvčí zoo Michal Vaňáč. Více na webu zoobrno.cz.

(ral) | foto: archiv Zoo Brno

**Ve kterém kostele mají
nejhezčí betlém?**

Bramborový salát i vanilkové rohlíčky rozhodíte na tematické autentičké prohlídce pořádané TIC BRNO. Ta vás mezi svátky provede po betlémech umístěných v brněnských kostelích. Prohlídky se konají 27. a 29. prosince v 10 a 14 hodin, začínají před petrovskou katedrálou a trvají asi 90 minut. Speciální interaktivní dětskou prohlídku Co by chtěl drak pod stromeček organizace TIC připravila na 11. prosince. Program se koná v interiéru Staré radnice a další úkoly jsou řešeny v jejím blízkém okolí. Více na www.gotobrno.cz v sekci Akce v Brně.

(ral) | foto: archiv TIC BRNO

Křížovka o ceny

M	KDE JE ČLOVĚK DOMA	KONZERVOVANÁ KOUŘEM	BEZCHYBNĚ	ANGL. PŘEDLOŽKA	M	ANGL. BANÁN	DRUHOVÁ ČÍSLOVKA	PŘÍTOK VÁHU	POMŮCKA: ABA, AKYN, DUDO, INRO, NO	DĚTSKÝ POZDRAV	NÁKLADNÍ AUTOMOBIL	MUŽSKÉ JMÉNO (14. 4.)	SVATÁ CHÝŠE	LYŽAŘ. VĚTROVKA
POSTAVA Z OPERY ARMIDA					ZÁPAS				ŽENSKÉ JMÉNO (22. 6.)					
TRIKYSLÍK					MAĎARSKÉ SIDLO HOSTINEC				ÚZKÝ HOTEL V BRNĚ VEČNÝ NESPOKOJENEJEC					
ZVUK KOZÍHO HLASU				ZN. POLÉVEK V PRAŠKU						ZDOBENÁ SKŘÍNKÁ (JAP.)				
OSOBNÍ ZAJMENO				RAJSKÉ JABLKO NĚM. MÍSTO						JAVOR 3. část tajenky				
1. část tajenky								ZKRATKA COMPUTERU INIC. HERCE SKOPALA			ZN. ELEK. TROSPOTŘEBICŮ JEDNOTLIVEC			
M	VYMŘELÝ SAVEC	BÝV. VOJEN. PRODEJNA BURCOVAT					TAK JAKO TAK VODNÍ SPORT							
STAVEBNÍ POJIVO						VYHNANEC TEDY							NĚM. BUDOVA	LOK
AVŠAK				ALKOHOL	TYP JAPON. DIVADLA SMĚNEČNÉ RUČENÍ			ANGL. FIREMNÍ ZKRATKA ZN. AUDIOTECHNIKY				KÓD BAHRAJNU BOJOVÝ TVAR		
SLOVEN. ZVRATNÉ ZAJMENO			ANGL. CHYBA DOBYTČE						SOK DEZINFEKČNÍ PROSTŘEDEK					
2. část tajenky						ODLOŽIT KAMION								
OVINOUT							RYTÝ DRAHÝ KÁMEN PODNOŠY						ŠEDIVÉ	VŮNĚ
DÁT SVOLENÍ								PŘEDMĚT CIZÍ MUŽSKÉ JMÉNO				NĚM. TAK CHŇAP		
ANGL. OVÁL					VODNÍ TRÁVA POPĚVEK						OBČANÉ ŘÍMSKY 2000			
PŘEDLOŽKA				NÍZKÁ CENA					TEMNÉ					
TELEFONNÍ ZKRATKA				RUSKÝ LID. PĚVEC					JEDNOTKA EL. PROUDU					

Po dvou letech si lidé o adventu opět mohou koupit ručně vyrobené dárky a sejít se s přáteli nad kelímkem proslulých horkých míchaných nápojů, punče nebo svařeného vína. Tajenka prozradí, jaká tradice se opět vrátila do života Brna. Tři

vylosovaní luštitelé se mohou těšit na škrabku na led s rukavicí. Tajenku vložte do 20. prosince do formuláře na adrese www.brno.cz/krizovka, zašlete poštou nebo přineste do redakce Husova 12, Brno, či pošlete SMS na číslo 602 770 466.

Vícekrát zaslané tajenky vyřazujeme. Ze správných odpovědí z minulého čísla (Mendlovo a Moravské náměstí) byli vylosovaní: Jan Navrátil, Ivan Fotr a Danuše Nesvačilová. Výhry zasiláme poštou.

Jeden kraj. Čtyři regiony. Nespočet chutí.

Tam, kam se budete chtít vracet.

Užijte si Východní Moravu, jako byste byli místní. Tady jste doma, a tady jste jen malý krok od toho, aby to i pro vás byla osobní záležitost.

www.vychodni-morava.cz

Zlínský kraj

/vychodnimorava

@vychodni_morava

RP/2021/1402

HOTEL POHODA

★★★★

Darujte svým blízkým pohodu v Luhačovicích
FIRST MOMENT sleva až 22 %

Kontakt:
ZÁLESÍ a.s., Hotel Pohoda ****
www.pohoda-luhacovice.cz

RP/2020/01

Daikin Brno - Světová jednička ve výrobě tepelných čerpadel

Japonská společnost DAIKIN je v Evropě významným výrobcem škály produktů, řešení a služeb v oblasti klimatizování, ventilace, energeticky efektivního chlazení a vytápění, mrazení a také ohřevu vody. Naše know-how je založeno na více než 90 letech zkušeností v oblasti inovativních technologií, průkopnického vývoje produktů, špičkové kvality a všestranných integrovaných řešení.

Brněnská společnost **Daikin Device Czech Republic s.r.o.** vyrábí ve Slatině již sedmáctým rokem. V roce 2006 jsme začali s výrobou kompresorů do klimatizačních jednotek. Od té doby jsme již několikrát rozšířili naše výrobní kapacity i portfolio. S tím je spojeno i navýšování pracovních míst, což z nás činí **významného a stabilního zaměstnavatele v regionu**. Produkci okolo 1 100 000 kusů výrobků ročně zajišťuje Daikin v Brně práci pro více než 1 300 zaměstnanců.

Kvůli energetické krizi a hledání úspor aktuálně strmě roste poptávka po tepelných čerpadlech, která dosahují vysoké

energetické účinnosti a dokáží tak efektivně snížit náklady.

V Daikin Brno navýšujeme naše výrobní kapacity a obsazujeme pracovní místa pro rozšiřování stávající výroby tepelných čerpadel.

Navíc DAIKIN jako jednička na trhu tepelných čerpadel oznámil **investici přes 1,2 miliardy korun do výstavby nové výrobní haly v našem brněnském závodě**, díky které vznikne **dalších 500 nových pracovních míst**. Nebude se jednat pouze o dělnické profese, ale i o technické profese v oblasti údržby, inženýringu, kvality a dalších podpůrných oblastech výroby. Zároveň se počítá s nárůstem pozic pro vedoucí pracovníky v těchto všech oblastech. Budeme otevřeni jak lidem se zkušenostmi, tak absolventům středních a vysokých škol, pro něž může být DAIKIN dobrým startem v jejich pracovní kariéře.

Jako lídr v oboru pracujeme nejen na uspokojení poptávky našich zákazníků, ale jsme

si také plně vědomi dopadů zvyšující se spotřeby elektřiny i emisí chladiva. Ve společnosti DAIKIN bereme tuto odpovědnost velmi vážně.

Celosvětově se snažíme poskytovat bezpečné a zdravé ovzduší a zároveň se snažíme snížit emise skleníkových plynů na nulu do roku 2050.

Naše aktivity nastavujeme globálně, ale **konáme lokálně**. Jakožto uvědomělí partneři v oblasti ekologicky šetrného přístupu k životnímu prostředí a vztahu k zachování udržitelných klimatických podmínek pro život člověka na Zemi se **statutární město Brno a společnost Daikin Device Czech republic s.r.o. dohodly na Memorandu o dlouhodobé spolupráci** na naplnění a navýšení závazku statutárního města Brna týkajícího se snižování produkce CO₂.

Pojďte s námi tvořit dobré klima!

Děkujeme všem zaměstnancům za skvěle odvedenou práci a přejeme Vám příjemné prožití vánočních svátků a do nového roku mnoho pracovních i osobních úspěchů

DAIKIN BRNO

Přidej se do našeho týmu!

Výroba • Logistika
Engineering • Údržba
Nákup • Kvalita
Administrativa

www.prace-daikinbrno.cz

1 Okna, zateplení, čerpadla a soláry

Kotlíkové dotace či Nová zelená úsporám, to jsou peníze z fondů EU, abychom netopili „pánu Bohu do oken“. Průměrné stáří budov je v ČR 50 let a 80 % jich tu nejspíš bude stát ještě v roce 2050. Na 66 000 domácností sídlí díky těmto dotacím v modernějších bytových domech. Během dalších let dostane ČR z EU 180 miliard Kč – mj. na zateplování, nové kotle a tepelná čerpadla.

2 Úsporné žárovky

Když v roce 2009 musely být na základě nařízení Evropské unie klasické žárovky nahrazovány úspornějšími svídky, mnozí zuřili. Dnes nám právě tato svídkla šetří peníze.

3 Vysavače s nižší spotřebou

EU omezila od roku 2017 maximální příkon vysavačů na 900 W. Ozývaly se hlasy, že nebudou dobře luxovat. Jenže příkon není výkon a luxy dnes vysávají skvěle a tolik „nezerou“. Podle odhadů EU to snížilo jejich roční spotřebu energie až o 30 %.

4 S EU nakoupíme plyn levněji

Množstevní slevy znáte z obchodů: koupíte-li víc, získáte lepší cenu. Tuto páku používá i EU. Jedná o společném nákupu plynu, protože díky své velikosti a síle získá lepší ceny, než kdyby si je ČR vyjednávala jen pro sebe.

6 Emisní povolenky pomáhají

Ceny povolenek vzrostly, ale na ceny energií mají jen omezený vliv. U plynových elektráren v EU na ně připadá jen 12 % nákladů, zatímco 88 % jde na vrub drahému plynu. U uhelných, nejvíce znečišťujících elektráren tvořily povolenky třetinu nákladů na výrobu elektřiny.

9 Solidarita

Když během pandemie covidu-19 už nebylo místo v českých nemocnicích, přijalo naše pacienty Německo, naproti tomu ČR poskytla roušky Španělsku. Tato solidarita v EU funguje a počítá se s ní i v případě dramatických výpadků zásobování energiemi.

8 Ekodesign

Sprchy, fény... Legislativa EU vede výrobce spotřebičů obecně k tomu, aby uváděli na trh ekologicky šetrnější a energeticky úspornější modely. Odhaduje se, že energetická opatření v oblasti ekodesignu přinesou do roku 2030 úsporu odpovídající zhruba roční spotřebě energie celého Španělska a Polska dohromady. To ulevuje také peněženkám.

11 Za vysoké ceny může Rusko

Rusko před napadením Ukrajiny omezilo dodávky plynu do Evropy a pak rozpoutalo válku, která rozvrátila fungující obchod i dodávky, od obilí přes čipy až po plyn. Je to EU, kdo nám přispěchal na pomoc, mimo jiné tím, že rychle vyjednala dovoz zkapalněného plynu z USA, Kataru či Ázerbájdžánu.

EU kope za Česko!

Pomáhá snížit účty za energie

Ceny energií jsou jak utržené ze řetězu a všichni se trochu obáváme, co bude. Možná stojí za to si připomenout jednu dobrou věc: pořád jsme členy „klubu“ EU, který kope za nás. Díky našemu členství v EU také platíme za energie pořád ještě méně, než bychom platili bez ní. Přinášíme vám pár příkladů.

5 Energetické štítky

Lednice, pračky, myčky, mrazáky... všechny tyto spotřebiče mají i díky EU nižší spotřebu. EU zavedla povinné energetické štítky, které ukazují, jestli se nám „levná“ lednice neprodáží na spotřebě.

7 Pomoc chudým

Mimochodem, výnosy z dražších povolenek jdou státu. A EU apeluje na to, aby je státy využily na podporu chudších domácností. Stejně jako nadměrné zisky výrobců energií, které zastropovala na 180 eur/MWh.

10 Obnovitelné zdroje energie

Energie z nich je zdaleka nejlevnější, a proto EU masivně podporuje jejich výstavbu. ČR díky penězům z EU už investovala více než 3 miliardy eur (!) na posílení své energetické nezávislosti.

Evropska-unie.cz
FB @EvropskaKomise.cz
IG @evropskakomise

Darování krevní plasmy

Darování krevní plasmy je stejně významné jako darování krve. V podvědomí většiny populace je však více zažité dárcovství krve a darování plasmy je často opřeno rouškou tajemství. Proto bychom rádi upřesnili některé informace o plasmě a jejím darování a zároveň tím vyvrátili některé mýty, se kterými se, bohužel, setkáváme každý den.

Co je krevní plasma a proč je možné ji darovat častěji než krev

Krevní plasma je tekutá složka krve. Krev tvoří 57 % plasmy, 42 % červených krvinek a 1 % bílých krvinek a krevních destiček. V těle zdravého člověka proudí 3–3,5 litru krevní plasmy. Nejdůležitějším úkolem plasmy je přeprava živin a vitamínů. Krevní plasma jako taková je složena z 90 % z vody, 8 % z bílkovin a 2 % tvoří minerální látky. Krevní plasma je v několika cyklech v průběhu odběru centrifugací oddělena od krve dárce, přičemž krevní buňky (erytrocyty, leukocyty, trombocyty) jsou dárci navraceny zpět. Obnova samotné plasmy proběhne v řádu pár desítek hodin, maximálně do 72 hodin. Proto je možné absolvovat odběr plasmy častěji než odběr plné krve, jejíž obnova trvá déle.

Co obnáší darování krevní plasmy

Krevní plasmu je možné darovat pravidelně každých 14 dní. Dárce se může stát každý zdravý člověk ve věku 18–60 let, který projde vstupním vyšetřením u lékaře a kontrolou krevního obrazu na jednom z našich odběrových center. Darování je téměř bezbolestné a zabere něco málo přes půl hodiny.

Pokud se rozhodnete pro darování krevní plasmy, je potřeba dodržet několik režimových opatření, aby odběr plasmy proběhl hladce a každý dárce se při něm i po něm cítil dobře. Je nutné především zvýšení příjmu tekutin den před odběrem a v den odběru a zároveň dbát na dietnější stravu. Na odběr samotný není vhodné chodit nalačno.

Jak je využití krevní plasmy

Krevní plasma je nenahraditelnou složkou pro výrobu léků, které zachraňují životy mnoha pacientů se závažnými onemocněními (autoimunitní onemocnění, hemofilie, onkologická onemocnění). Na roční léčbu 1 pacienta je potřeba 100, ale i 1200 odběrů krevní plasmy, v závislosti na typu onemocnění.

Co se děje s plasmou po jejím odebrání

Plasma odebraná v plazmaferetických centrech a některých nemocnicích, určená k dalšímu zpracování pro výrobu léků, musí být do několika hodin po odběru hluboce zamrazena. Poté je převezena do zpracovatelského závodu, kde jsou z ní vyráběny léky.

Významná část plasmy odebrané v nemocnicích se využívá dle potřeby „ihned“, např. v případech rozsáhlých popálenin nebo velkých krevních ztrát.

Je darování plasmy bezpečné

Krevní plasma se obnovuje v řádu hodin, maximálně do 72 h. Bezprostředně po odběru by dárce měl doplnit tekutiny a mít klidnější režim. Darování krevní plasmy je bezpečné, ale především jednoznačně pomáhá zachraňovat lidské životy.

Bezplatné dárcovství versus dárcovství za finanční odměnu

Darování krevní plasmy pro potřeby výroby léků často probíhá v soukromých plazmaferetických centrech, která jako náhradu času stráveného na odběru poskytují finanční náhradu. Každý dárce krevní plasmy se může rozhodnout, jestli bude darovat bezplatně, nebo zda přijme finanční náhradu. Bezplatnému dárci v den odběru vzniká nárok na den placeného volna a může si uplatnit vyšší slevu na dani. Darování krevní plasmy pro potřebu výroby nenahraditelných medikamentů je stejně potřebné a záslužné, jako je darování plasmy nebo plné krve pro potřeby nemocnic.

PROČ DAROVAT KREVŇÍ PLASMU

PŘEHLED O SVÉM ZDRAVÍ

DOBŘÍ POCIT Z POMOCI

1 600 Kč MĚSÍČNĚ

Cara Plasma, OC Olympia, U dálnice 777, Modřice, po-so, 8:00-20:00
 Cara Plasma, Benešova 627/14, Brno, po-pá 7:00-19:00, so 8:00-16:30
www.caraplasma.cz

Cara Plasma
 To nejcennější je ve Vás!

Novou tramvají po nové trase do kampusu

První cestující se už tento měsíc projedou nejdelším tramvajovým tunelem v České republice. Po třech letech je dokončeno prodloužení tramvajové trati do kampusu v Bohunicích, které měří celkem 912 metrů, z toho přes 600 metrů zabírá tunel. Projekt, který výrazně ulehčí dopravě, pomůže cestujícím a zajistí ekologické a rychlé spojení Bohunic s centrem města, vyšel na 1,745 miliardy korun. Na nový terminál u Fakultní nemocnice Brno bude zajiždět nový typ oboustranných tramvají.

Anna Dudková | foto: Marie Schmerková

Do kampusu v Bohunicích míří každý den desítky tisíc lidí. Ať už jedou přímo na univerzitu, nebo do sousední nemocnice, nákupního centra či třeba kanceláří, využívají doposud trolejbusy a autobusy. Jejich kapacita ale nestačila, nabíraly zpoždění a cestující museli přestupovat. Situaci by mohlo vyřešit přivedení tramvají až ke kampusu. V červnu 2019 proto vedení města a Dopravního podniku města Brna (DPMB) podepsalo smlouvu o dílo a o čtyři měsíce později začala stavba.

Mezi současnou zastávkou Osová a konečnou na Netroufalkách vznikl tunel, který se s délkou 619 metrů stal nejdelším svého druhu v Česku. Během stavby se odtěžilo 170 tisíc tun zeminy. Tunel má hranatý tvar a v části, kterou běžně cestující neuvidí, se skrývají moderní technologie a množství kabeláže. Kvůli bezpečnosti jsou u vjezdu a výjezdu brány, které se na noc uzavírají. Kromě osvětlení a únikových východů skrývá tunel mimo jiné semaforey a kamerový systém.

Na nové trati vznikly dvě zastávky. Z Osové dojde tramvaj do Západní brány, která získala své jméno po bytovém komplexu, který by měl v její blízkosti vyrůst. Zastávka je pod úrovní okolního terénu. Je vybavena eskalátory a informačními tabulemi, ze kterých se cestující dozvědí čas příjezdu dalšího spoje nebo o případných výlukách. Nechybí ani výtah pro zajištění bezbariérovosti. Díky průhlednému stropu se na zastávku dostane i denní světlo.

Konečná stanice je mezi nemocnicí a nákupním centrem Campus Square. Zde vznikla nová nástupiště, chodníky a budova DPMB, která slouží jako předprodej jízdních dokladů a zázemí pro řidiče. Na místo, kde lidé vystoupí z tramvaje, nově doboře navazuje nástupiště pro trolejbusy a autobusy. Cestující se tak vyhnou přebíhání po silnici, aby stihli navazující spoj. Ústí tunelu těsně před konečnou střeží socha svaté Barbory z italského mramoru.

Na nové trase linky číslo 8 se lidé svezou i oboustrannými vozy typu Škoda ForCity Smart 34. Tramvajová trať u kampusu totiž končí tzv. úvratí, a proto zde mohou jezdit jen obousměrná vozidla. Ta mají kabinu pro řidiče na obou koncích, a není tak nutné tramvaj otáčet. Jde o vozy s velkou kapacitou, jsou klimatizované, nízkopodlažní a mají mimo jiné také funkci vyhřívání čelních skel.

V místech, kudy bude denně jezdit až 40 tisíc cestujících, se v mladší době kamenné nacházela osada. Během stavby báдали v místě konečné archeologové, kterým se podařilo najít přes šedesát sídlištních objektů. Nálezy nebyly úplně překvapivé, větší část osady už totiž odkryli v době, kdy nedaleko vznikalo nákupní centrum. Objeveny byly například kúlové jámy, ve kterých bývala dříve ukotvena konstrukce domů, nebo zásobní jámy určené ke skladování potravin.

Brňané mohli sledovat průběh stavby na časosběrných videích a fotkách, které DPMB zveřejňoval na sociálních sítích. Na vlastní oči si tunel mohli prohlédnout 15. listopadu. Příležitosti využilo asi šest tisíc zájemců. Prošli si tunel, prohlédli zastávku Západní brána i nový typ tramvaje. Nyní se už kvůli bezpečnostním systémům do tunelu dostanou jen jako cestující v tramvaji. Ta tudy začne jezdit 11. prosince.

Splněný slib: Za Lužánkami je odblokováno

Markéta Vaňková
primátorka města Brna, ODS

Milé Brňanky, milí Brňané, rozhodujícím momentem, proč jsem se vůbec před více než čtyřmi roky rozhodla kandidovat na post primátorky, byly snahy podnikatele Libora Procházky získat za neoprávněně nárokané „povrchy“ za Lužánkami cenné domy v centru, které mu nabízelo tehdejší vedení města.

Iniciovala jsem petici proti takovému řešení a podpora z vaší strany pro mne byla závazkem. Beru tedy i jako splněný slib verdikt odvolacího soudu, že pravda byla na naší straně. Znamená to také, že můžeme začít s rozvojem území včetně přilehlých ulic, což nevyjasněné majetkoprávní vztahy blokovaly.

Snad se časem podobně potvrdí správnost dalších našich kroků. To nejdůležitější, o co se chceme v tomto volebním období přičinit, jsme zakotvili do koaliční smlouvy.

Za nejzásadnější považuji především zahájení výstavby Janáčkova kulturního centra, dokončení a schválení územního plánu (vím, opakujeme se) a především cílenou snahu zajistit energetickou bezpečnost a soběstačnost města, které je nyní při vytápění z 80 procent závislé na ruském plynu. Do dvou let by ale teplárny měly začít ve velkém spalovat štěpku a v rychlém tempu pokračují přípravy na stavbu horkovodu z Dukovan.

Sestavování koalice trvalo tentokrát déle. Ale vzhledem k tomu, že netušíme, jaké výzvy nám budoucnost připraví, nechtěla jsem jen mechanicky sečíst mandáty. Snažila jsem se vytvořit funkční tým opřený o odborníky, který bude pro Brno pracovat s plným nasazením, a ne řešit politické nebo osobní ambice. Krásné Vánoce vám všem.

Duby, jilmy, břestovce... Mendlovo náměstí bude po proměně nejen funkčním dopravním uzlem, ale i příjemnou zelenou oázou s 30 nově vysazenými listnáči osvědčených druhů. Nadstandardní velikost výsadbových míst, speciální substrát a systém kořenových cest, zavlažovaných také vsakující se dešťovkou, umožní stromům i v zátěžových městských podmínkách růst po další desetiletí. (mv) | foto: Marie Schmerková

Snažíme se vás informovat o dění v Brně nejružnějším způsobem, ale přesto se zdá, že ne vše, co vás zajímá, se k vám také dostane. Ráda bych proto na tomto místě vždy zodpověděla některé z otázek, které mi posíláte nejčastěji.

Co vás zajímá

Inflace, energetická krize... Bude se zdražovat jízdné v brněnské městské hromadné dopravě?

Ne. S navyšováním ceny jízdenek nepočítáme, a to přinejmenším po dobu energetické krize – tedy určitě ne pro celý příští rok. Udržet MHD cenově dostupnou je pro nás zásadní, proto jsme tento bod ukotvili rovněž do koaliční smlouvy.

Inflace a především cena energií nutí všechny sahat hlouběji do peněženek. A rozhodně nechceme nikoho připravit o možnost využívat městskou hromadnou dopravu například pro cesty do zaměstnání nebo do školy.

Současně platí, že MHD považujeme pro Brno za výhodnější než dopravu automobilovou

především z ekologických důvodů, ale i kvůli přetíženosti silnic. Rozdíl ve financování dopravního podniku způsobený vyššími náklady na drahý plyn, naftu či elektřinu chceme dorovnat z městského rozpočtu, v němž máme pro podobné účely vytvořenou rezervu.

Brňané také mohou nadále využívat dotaci na „šalinkartu“. Za nezměněných podmínek si všichni, kteří pro daný rok uhradili poplatek za odpad, mohou požádat o příspěvek ve výši 1 425 korun na roční základní předplatní jízdenku. Cestování MHD pak vyjde na méně než deset korun denně.

Markéta Vaňková

S veřejnými financemi budeme zacházet obezřetně

René Černý

1. náměstek primátorky města Brna,
ANO 2011

Vážení spoluobčané, je krátce po volbách do Zastupitelstva města Brna, proto mně v první řadě dovoluji poděkovat všem voličům, díky kterým mám tu čest pracovat jako první náměstek primátorky města Brna.

Hnutí ANO 2011 díky vám skončilo na druhém místě těsně za vítěznou ODS, reprezentovat nás bude 13 zastupitelů a společně s kolegy z ODS, TOP 09, KDU-ČSL, STAN a ČSSD jsme vytvořili novou brněnskou koalici.

V radě za naše hnutí kromě mé osoby zasedne také čtvrtá náměstkyně primátorky Ing. Karin Podivinská (dříve Karasová), jejíž gescí bude bytová problematika, a radní Ing. arch. Petr Bořecký, který se bude primárně věnovat územnímu plánování a rozvoji.

V následujícím volebním období, tedy po dobu nejbližších čtyř let, si v této pravidelné rubrice budete moci přečíst mé poznámky, postřehy a další informace o tom, co obnáší práce prvního náměstkyně primátorky města Brna. Většinou se budou týkat investic a implementace evropských fondů, tedy gesce, kterou budu mít na starost.

Investovat je nutné i v krizi

Gesce investic a implementace evropských fondů může znít trochu abstraktně a nemusí být na první pohled jasné, co všechno do ní spadá. Ve zkratce se ale dá říct, že mou agendou bude plnění funkce investora, který mimo jiné připravuje, realizuje a koordinuje (samozřejmě ve spolupráci s kolegy v koalici) investiční výstavbu města.

Zároveň budeme zabezpečovat agendu financování investiční výstavby v souladu

Jednou z investičních akcí dokončených v listopadu byla rekonstrukce parku na Moravském náměstí. Stála více než 130 milionů korun, Brno z toho zaplatilo přes 95 milionů.
Foto: Marie Schmerková

s rozpočtem města, zřizování věcných břemen k pozemkům dotčeným stavbami technických sítí nebo využívání předkupního práva dle stavebního zákona k pozemkům dotčeným plánovanými veřejně prospěšnými stavbami města.

S kolegy také budeme administrovat zadávání veřejných zakázek na investiční akce nebo provádět ucelený výkon veškerých odborných činností v oblasti správy vodohospodářské infrastruktury. A budeme také pracovat s evropskými fondy tak, aby z nich Brno co nejvíce těžilo.

V dnešní ekonomicko-energetické krizi nás v oblasti investic nečeká nic jednoduchého. Můžeme vám ale slíbit, že s veřejnými financemi budeme i v této oblasti zacházet velmi obezřetně. Jsem si ovšem dobře vědom, že i v krizi je nutné investovat proto, aby se

ekonomika úplně nezastavila, a také proto, že jde o investice do budoucnosti obyvatel města Brna.

Ještě jednou děkuji vám všem za projevenou důvěru.

Regulací koloběžek skutečné nebezpečí nezmizí

Jasna Flamiková
zastupitelka města Brna,
Zelení a Žít Brno

Pro třísku v oku nevidí trám, chtělo by se říci. I mně vadí koloběžky válející se na chodnících a tvořící překážku pro chodce. Velký problém koloběžky na chodnících způsobují lidem s pohybovým či zrakovým handicapem.

Pokud by se jednalo pouze o snahu umravnit jejich parkování tak, aby netvořily překážky v chůzi, je to v pořádku. Jejich regulace jde ale dál výši pokud a urputnou snahou o jejich parkování pouze na vyhrazených místech.

Přitom lidé na koloběžkách šetří veřejný prostor při parkování i v provozu. Dlouhé zácpy aut v Brně pramení ze stále narůstajícího počtu vozidel a každá alternativa, ať již je to koloběžka, nebo kolo, zvyšuje rychlost průjezdu městem pro ostatní řidiče.

Regulace koloběžek je úsměvná ve chvíli, kdy vám za auto zaparkované na chodníku, u přechodů v rozhledových trojúhelnících či na cyklostezce nehrozí nic, protože policie v Brně už snahu o ochranu prostoru určeného chodcům vzdala. Za špatně umístěné koloběžky přitom může provozovatel zaplatit pokutu až do výše sto tisíc korun.

Přes auto parkující u přechodu se řidič s chodcem vstupujícím na přechod navzájem nevidí. Do nebezpečí se ale dostávají i ostatní, například děti, lidé s kočárkem nebo na vozíku, kteří musí auto na chodníku obejít po silnici. Nic z toho není normální, nezvykejme si na to jako na standard.

Brno má dle statistik nejnebezpečnější silnice v republice i nejvyšší počet mrtvých a zraněných. Ne, za to koloběžky opravdu nemůžou a jejich regulací skutečné nebezpečí nezmizí. ■

Marketing a PR města Brna posílí odborníci z praxe

Kateřina Jarošová
zastupitelka města Brna,
ANO 2011

Druhé největší město v České republice si zaslouží špičkový marketing. Je mi ctí, že si nové vedení Brna vybralo právě mě, abych působila ve funkci uvolněné zastupitelky pro marketing a PR.

Jedním z prvních kroků, který bychom veřejnosti rádi prezentovali, je vytvoření Rady pro marketing města Brna. Jde o zcela nový poradní orgán zkušených profesionálů z marketingového prostředí, kteří se každé dva měsíce sejdou, aby zkoordinovali marketingovou činnost a definovali priority pro nejbližší týdnů. Členové Rady budou pro Brno pracovat bez nároku na finanční odměnu.

Nově zvolení členové jsou pro mne zárukou, že zaměstnanci veřejné správy budou mít pravidelně hodnotnou zpětnou vazbu ke své práci od špičkových odborníků z praxe. Jsem přesvědčena, že kombinace interních odborníků na marketing s profesionály z byznysu přispěje k maximální efektivitě propagačních aktivit města. Nečekají nás totiž lehké časy, každou investici do marketingu budeme muset pečlivě promyslet.

A naše priority? V tomto volebním období chceme klást důraz na jednotnou image města, srozumitelnou koncepci městského marketingu a autentickou prezentaci města. Zaměříme se na zefektivnění činností, optimalizaci procesů i využití příležitostí v provázání brněnského marketingu s jednotlivými městskými firmami a příspěvkovými organizacemi.

Věřím, že tento první krok splní svůj účel a Brno bude v rámci PR inspirací pro všechna města v České republice. ■

Spravedlnost a zdravý rozum vítězí

Jiří Oliva
radní města Brna,
ČSSD Vaši starostové

Město Brno vede s panem Procházkou řadu sporů týkajících se lokality bývalého Bobycentra. Jeden z nich je však nejdůležitější. Ten o určení vlastnictví komunikací v lokalitě.

Stručně řečeno, město je přesvědčeno, že komunikace patří Brnu, a pan Procházka se domnívá, že náleží jeho firmě. Na určení vlastnictví je závislá řada dalších souvisejících sporů, které se ale vedou už o finanční plnění (a to v řádu desítek milionů) spojená s komunikacemi.

A právě ten klíčový spor nyní Brno pravomocně vyhrálo, když krajský soud rozhodl, že komunikace patří a vždy patřily městu. Pravomocné rozhodnutí znamená, že proti němu není přípustný řádný opravný prostředek. Nelze se tedy proti němu odvolat. Pravomocné rozhodnutí také bude tzv. vykonatelné, to znamená, že je možné jeho splnění i vynutit např. exekucí. Město tedy může s komunikacemi volně nakládat. Dá se očekávat, že firma pana Procházkovy se ještě bude bránit, k tomu má ale už podstatně zúžený prostor: dovolání jako mimořádný opravný prostředek a eventuálně následně ústavní stížnost.

Další spory vede město s firmami pana Procházkovy o odstranění podzemních garáží před bývalou Billou v areálu. Aktuálně se vedení města rozhodlo, že podá žalobu i na třetí firmu pana Procházkovy MASADU, se kterou zatím vyčkávalo na pravomocné rozhodnutí ve sporu o komunikace.

Prostě pokud se s někým nemůžete rozumně dohodnout, je na místě domáhat se svých práv u instituce, která je k tomu určena. Tedy u nezávislého soudu. Není to hned, není to jednoduché, ale je to správné rozhodnutí. ■

Dokončíme rozpracované projekty

Jaroslav Suchý
náměstek primátorky města Brna,
Lidovci a Starostové

Vážení Brňané, chtěl bych vám za Lidovce a Starosty poděkovat za projevenou důvěru ve volbách. Po další čtyři roky můžeme pokračovat v klíčových projektech pro naše krásné město Brno, které jsme rozpracovali.

Kromě standardní práce na radnici jsme se během posledního půl roku také inspirovali od vás, Brňanů samotných. Společně jsme vytvořili program pro Brno a ten hodláme prosazovat v právě zahájeném volebním období. Můžeme tak pokračovat v důležitých záležitostech, na kterých jsme v předcházejících letech začali pracovat. Rádi se budeme podílet i na jejich dokončení.

V následujících letech nám náleží agenda životního prostředí, vodního a lesního hospodářství a zemědělství. Zaměříme se primárně na revitalizaci brněnských nábřeží a parků, abychom vytvořili přívětivější podmínky pro život ve městě.

Postupně také navýšíme kapacity mateřských a základních škol. V procesu je architektonicko-urbanistická soutěž na novou sportovní základní školu na Botanické.

Budeme pro vás nadále prosazovat opatření směřující ke zlepšení bezbariérovosti v Brně a zdraví nás, Brňanů, včetně rodinné politiky, a nově se budeme věnovat řízení participativního rozpočtu. Současných rozpracovaných vítězných návrhů je nemálo a naším úkolem bude dotáhnout je do konce a realizovat nápady nové.

V případě jakýchkoliv otázek gesčně náležejících Lidovcům a Starostům se na mě prosím neváhejte obrátit. A to prostřednictvím veškerých dostupných komunikačních kanálů, včetně mého veřejného telefonního čísla. Pokud hovor nevezmu, zavolám zpět. ■

Soud: Komunikace kolem stadionu patří Brnu

Tomáš Koláčný
zastupitel města Brna,
Česká pirátská strana

Vzpomínáte si, jak chtěl bývalý primátor Vokřál (ANO 2011) v roce 2018 vyměnit devět bytových domů v hodnotě přes čtvrt miliardy korun za komunikace kolem fotbalového stadionu za Lužánkami, za jejichž majitele se tehdy vydával devadesátkový podnikatel Libor Procházka?

Já velmi dobře. Byl jsem hlasitým kritikem zmíněného návrhu směny, jelikož jsem se domníval, že komunikace zbudovalo město při stavbě stadionu a nikdy nerozhodlo o jejich prodeji, a není tedy možné, aby je zničehonic vlastnil Procházka. Díky naší kritice se nakonec podařilo směnu shodit ze stolu. Když jsme následně po volbách před čtyřmi lety jako Piráti přebírali řízení majetkového odboru, vyřešení sporu s Procházkou bylo naší prioritou. Spor totiž blokoval nejen obnovu fotbalového stadionu, ale také připravovanou rekonstrukci ulic Sportovní a Drobného.

Byly to čtyři roky usilovné práce, ale nakonec nám letos v listopadu dal soud za pravdu a pravomocně rozhodl, že jediným vlastníkem komunikací kolem stadionu za Lužánkami je město Brno. Jsem velmi rád, že zdravý rozum zvítězil a že jsme i díky skvělé práci právníků uhájili zájmy města Brna a zabránili neoprávněnému vyvedení městského majetku.

Vítězství v soudním sporu navíc otevírá cestu k obnově stadionu. Ten i přes komplikace funguje. V posledních letech se zde konaly sportovní tréninky a utkání, festivaly, koncerty či divadelní představení, oblíbili si ho také filmaři. A díky participativnímu rozpočtu zde vzniká nové tréninkové centrum pro mladé sportovce. ■

Neměli bychom zapomenout

Tomáš Skříčka
zastupitel města Brna,
SPD, Trikolora, Moravané a NK

Městu Brnu zasvětila svůj život celá řada velkých osobností. G. J. Mendela jsme vzpomenuli letos v červenci. Jako vlastenecké hnutí rádi připomínáme osobnosti, které se neteší takovému zájmu, jaký by si právem zasloužily.

Mezi takové osobnosti bezesporu patří i František Alexandr Zach, narozený 1. května 1807 v Olomouci. Od malička ovšem žil v Brně, kde jeho otec provozoval hostinec U Černého orla. Vystudoval práva ve Vídni a vojenskou školu de Saint-Cyr ve Francii. Zasazoval se o rovnoprávné postavení Slovanů v Rakousku-Uhersku, patřil k významným vojenským znalcům a byl respektovaným diplomatem. Z politických kruhů je znám jeho citát „Stupidita se snoubí s podlostí.“ Zemřel v Brně 14. ledna 1892. Je po něm pojmenována ulice pod Žlutým kopcem.

Nedá mi to, abych nepřipomněl také MgA. Jana Šimíčka, který se 30. listopadu 2022 dožívá 80 let. Narodil se v Hustopečích nad Bečvou, studoval JAMU v Brně a od roku 1981 trvale zakotvil v Brně v Československém, později Českém rozhlase.

Vynikající klavírista a skladatel, autor více než 100 titulů v oblasti hudby symfonické, komorní, sborové i instruktivní. Složil rovněž více než 80 titulů převážně jazzových i populárních. Vydáno bylo osm CD jeho skladeb. Pozoruhodné je jeho Klavírní rozjímání, kde na klavír hraje sám autor.

Mistr Šimíček je duchovním otcem projektu spolupráce B + B + B (rozhlasové společnosti Brna, Budyšina a Bratislavy) a je nositelem celé řady ocenění včetně Ceny Jihomoravského kraje pro rok 2016 za přínos v oblasti umění. ■

Počet míst pro lidi bez domova přes zimu rozšíříme

Robert Kerndl
náměstek primátorky města Brna,
Společně – ODS a TOP 09

Teplý (naštěstí) podzim střídá přece jen zima. Jaká bude, teprve uvidíme. Ale už teploty atakující nulu a chladné noci jsou nejkritičtější pro lidi bez domova.

Potvrzuje to zájem o sociální služby, který přes zimu vzrůstá. V létě zůstává v noclehárnách polovina míst volných, s nástupem mrazů bývají lůžka až na výjimky zcela využita. Reálná potřeba míst v zařízeních pro lidi bez domova se na zimu zvyšuje přibližně o stovku. Letos se ale s přibývajícím počtem lidí odkázaných na ulici zdá, že ani to nemusí stačit. Proto plánujeme přidat další místa.

Páteř systému pomoci v zimních měsících, který Brno spravuje a financuje, tvoří zařízení města, Armády spásy, Diecézní charity Brno a dalších neziskovek na několika úrovních: v nízkoprahových denních centrech, noclehárnách (celkem 161 lůžek) a azylových domech (191 lůžek). Od listopadu do února, kdy bývá situace nejsložitější, doplňuje tato zařízení navíc provoz tzv. zimních nočních krizových center s více než 120 místy. Centra těm, kteří by byli kvůli počasí venku ohroženi na zdraví či životě, umožní nouzově „na židli“, ale v teple přečkat noc.

Nonstop celoročně pak krizovou pomoc včetně noclehu nabízí městské středisko na Masné. Funguje tu rovněž třeba i sociální šatník a ordinace pro předlékařské vyšetření. A právě tady zvýšíme počet postelí o 15 a přidáme další místa k provizornímu přenocování. Pokud se ukáže, že i to bude málo, jsme připraveni situaci řešit podle aktuální potřeby.

Přeji vám klidný advent a pěkné Vánoce. ■

B | R | N | O

Brněnský metropolitan

Adresa redakce:

- Husova 12, Brno

Telefon:

- 542 172 064

E-mail:

- tis@brno.cz

Distribuce na přelomu roku 2022 a 2023:

- prosinec – do 5. 12.
- leden – do 9. 1.
- únor – do 6. 2.
- březen – do 6. 3.

Aktuality o dění v Brně si můžete přečíst také na nových webových stránkách **cosedej.brno.cz** nebo sociálních sítích **Facebook, Twitter** či **Instagram** **BRNOMycity** a poslechnout na **Radiu Kiss** (88,3 fm) **každý pátek po 9. hodině** v pořadu **Brněnské echo**.

Brněnský
metropolitan

Co si myslí Brňané?

Nastal advent a tradiční brněnské vánoční trhy už mají otevřeno. Na kterém náměstí vám trhy nejvíc přirostly k srdci a na co se na nich těšíte?

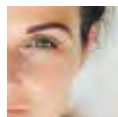
Chcete se také zapojit do ankety v Brněnském metropolitánu? Sledujte Facebook, Twitter či Instagram BRNOMycity, diskutujte a dejte nám vědět, co si myslíte. Zajímá nás to!

@brnomycity

vichecc
@

Svobodák – vánoční vůně a mýdla

janakaterinak
@

Mám nejraději na Zelňáku, protože je to tam takové útulné ☆ 🎄 🍷

frantisky
@

Nejvíce se těšíme na dřevěný betlém pod Novou radnicí 🎄 🍷 🍷 🍷 🍷 🍷 🍷 🍷 🍷

Ivana Limbergová
f

Zelný trh, svažené růžové víno od Veverky 🎄 😊

av_blanche
@

Moravské náměstí – úžasné kolo, náměstí Svobody – punč – a stromeček na Dominikánském 😊

Brno sobě.
🐦

Jednoznačně ty na Zelném trhu (řemeslné, krásný strom a komorní atmosféra) a pak ty na Moraváku (méně lidí, dá se „posadit“ dovnitř, více prostoru)

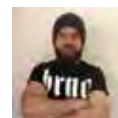
filipuricar
@

Až skončí a budu moct zase jezdit autem přes Zelňák.

honza5730
@

Nejraději mám trhy na Svobodáku, chodím tam odmala a je z toho už tradice 😊 ❤️ 🎄

Pavel Studeník
🐦

Dycky Zelný trh. A pak stánek s Levandulovým švihákem.

Timi F
🐦

Zelňák jednoznačně, nejlepší atmosféra a celkové prostředí 😊 Nejvíce se těším na stánky, na Zelňáku jsou vždy nejhezčí.

tomaskadlec18.05
@

Celkově asi všechny v Brně...

Lenka Tallová
🐦

Na Zelňáku. Sice nejsem brněnská, ale akce s přáteli interně nazvaná „Hrnem Brnem od punču k punču“ patří už několik let mezi ty tradiční a velmi povedené. Těším se.

martina.m94
@

Nejkrásnější jsou na Zelném trhu, se svařákem, živou hudbou, přáteli a rozmanitými výrobky ke koupi.

Nahlédněte do nestability dnešního světa v Domě umění

Příští zastávka je na znamení – takto se jmenuje výstava výtvarnice, fotografky a konceptuální umělkyně Mileny Dopitové v Domě umění. Monumentální multimediální projekt přináší otázky týkající se udržitelnosti v mnoha jejích významech. Studuje sílu změn, kterými lidstvo prochází, kdy touha po diverzitě naráží na strach z neznámého. Název výstavy připomíná, že základní krok ke změně se musí udělat vědomě a nelze se spoléhat na dosavadní setrvačnost. ■

(zob)

Oldřich Nový se vrací jako hlavní hrdina nové hry

Závan starých časů, poetika filmů pro pamětníky i zábavná hříčka s alternativní historií – to slibuje hra Starý dobrý Nový (Oldřich). Přenesete se do 30. let minulého století do momentu, kdy režisér Martin Frič natáčí film z prostředí kriminálních živelů. Hlavním padouchem se má stát právě Oldřich Nový, který však není schopen překonat svou uhlazenost. Aby se jí zbavil, navštíví proslulou Jedovou chýši a připleče se tak k opravdovému zločinu. Hudební crazy tragikomedii přímo pro brněnské Národní divadlo napsal Petr Stančík, autor ceněného románu Mlýn na mumie, a hudbu k písním složil Jakub Kudláč – držitel dvou Českých lvů za nejlepší filmovou hudbu. ■

(zob) | foto: NdB

Na JAMU představují soudobou hudbu

I v prosinci pokračuje série koncertů Setkávání nové hudby Plus, kterou organizuje Hudební fakulta Janáčkovy akademie múzických umění.

Celkem čtyři koncerty 6., 7. a 8. prosince provedou posluchače neprobádanými vodami nové klasické hudby. Těšit se můžete na nekonvenční spojení baroka a soudobého zvuku. Svoji tvorbu na komponovaném večeru představí i posluchači fakulty. Projekt ONLY Lucie Rozsnyó tvoří jedna žena a jeden hlas. Cyklus uzavře klavírní recitál Marka Kepřta, který konfrontuje nejnovější české klavírní skladby s díly japonských tvůrců 20. století. Program najdete na webových stránkách setkavaninovehudby.jamu.cz. ■

(zob) | foto: JAMU

Představení z Metropolitní opery navštívíte ve Scale

V kině Scala i letos pokračují živé přenosy operních představení z Metropolitní opery v New Yorku. 10. prosince si vychutnáte premiéru opery Hodiny skladatele Kevina Putse, která je adaptací stejnojmenného románu Michaela Cunninghama. Příběh tří žen z různých dob a jejich společných linek, které překonávají čas, tak poprvé uvidíte na operních prknech i u nás. Série přenosů z MET přináší to nejlepší z operní scény ve vysoké kvalitě pomocí nejmodernějších technologií do kin po celém světě. ■

(zob)

Platforma CO.LABS má ve fokusu tvůrkyně

Zóna nezávislého umění CO.LABS si vytyčila za cíl tuto divadelní sezonu věnovat ženám, konkrétně podpoře žen v umění. Dramaturgická skladba se tomuto fokusu přizpůsobila. 12. prosince můžete navštívit například autorské monodrama WER ICH, které se věnuje postavě Zdeny Werichové a interpretaci jejího nelehkého osudu. Představení SELF zase přináší realitu jedné rodiny ve zdánlivě jednoduchém rozlišení rolí a tváří jejich členů. Podrobnosti najdete na colabs.cz. ■

(zob)

Vstupte do snového příběhu Malého prince

Ponořte se do příběhu Malého prince ve výjimečné interaktivní instalaci v Moravském zemském muzeu v Dietrichsteinském paláci. Výstava přenesení dětské, ale i dospělé návštěvníky do snového světa umělkyně Elišky Podzimkové, inspirovaného nejznámější knihou Antoina de Saint-Exupéryho. Kouzelný svět Malého prince si můžete vyzkoušet na vlastní kůži a vnímat jej více smysly. Výstava se navíc s pomocí aplikace v chytrém telefonu celá rozpojuje a dostane tak ještě další rozměr. Zavítat na ni můžete do 5. března 2023. ■

(zob) | foto: Jan Cága, MZM

TEKAPUR Insulation Adhesive -
pěna na lepení izolačních desek, 750ml

ZATEPLUJETE?

**AKCE
-18%**

Odkaz na aktuální
Infoleták č.4/2022:

**Platnost AKCE
do 8. 1. 2023**

PF 2023

Vánoční firemní dovolená 23. 12. 2022 - 8. 1. 2023.

VELKOOBCHOD pro firmy a živnostníky
Val. Meziříčí • Ostrava • Brno • Praha • Žilina
aktuální ceny, novinky a akce na www.okentes.cz

RV202209/01

Technické muzeum v Brně Vás zve na výstavu

ZA VOLANTEM

BEZ BÁZNĚ A CHIKANY

Fenomén autoklubů
v českých zemích 1904–1951

25. 10. 2022 – 26. 2. 2023

Purkyňova 105 / 612 00 Brno
www.tmbрно.cz

Výstava je výstupem z výzkumného projektu z programu NAK II Ministerstva kultury ČR – České státní muzeum (018P020V05)

Výstava se koná za finanční podpory statutárního města Brna a pod záštitou předsedy JUDr. Markéty Vaňkové.

RV202149/01

Matejovský®
LAND OF DREAMING

Bavlněné povlečení, které zahřeje i u srdce

Jak jinak prožít vánoční svátky, než obklopeni českou tradicí? Poeticky vykreslená zima podle **Josefa Lada** k Vánocům neodmyslitelně patří!

Nechte zabydlet nestárnoucí klasiku i v moderním interiéru. Svůj oblíbený motiv si vyberte z kolekce Josef Lada od české značky povlečení **Matejovský**.

Kolekce povlečení

Josef Lada

www.matejovsky-povlezeni.cz

RV202044/03

Architektura je někdy progresivní, někdy méně, ale nikdy neustrne

Sólo pro stále mladou dámu. Výstavu s tímto názvem připravilo k 60. výročí své existence oddělení dějin architektury Muzea města Brna. Úkolem oddělení od počátku bylo dokumentovat i prezentovat, jak se architektuře, tedy zmíněné dámě, daří v Brně, které jí bylo zvláště v první polovině 20. století zaslíbené. O tom jsme ve výstavě na Špilberku mluvili s dlouholetým vedoucím oddělení Jindřichem Chatrným.

Z jakého popudu oddělení dějin architektury před 60 lety vzniklo?

Otcem zakladatelem, jak my rádi říkáme, našeho oddělení byl dnes devadesátiletý, ale stále činný a publikující Iloš Crhonek. Původně oddělení koncipoval jako dokumentační pracoviště architektury po roce 1945. Ale velmi záhy si uvědomil, že co Brno odlišuje od všech ostatních měst, je doba meziválečná, kdy Brno stálo v čele avantgardního hnutí architektonického, výtvarného atd. Brno na konci války shořel stavební archiv, ale architekti činní před válkou si samozřejmě dokumentaci uchovávali také ve svých soukromých archivech. Crhonek s nimi navázal velmi úzké kontakty, vysvětlil jim svoji vizi dokumentačního oddělení a většina z nich s ním začala spolupracovat a poskytovat mu plánovou dokumentaci, fotografie, písemnosti, modely a podobně. Pro něho samotného pak bylo nejvyšším oceněním, když mu v roce 1970 zatelefonoval Bohuslav Fuchs, že se rozhodl předat své celoživotní dílo do jeho oddělení. A ještě bych dodal, že Iloš Crhonek má také velkou zásluhu na záchraně plánové dokumentace vily Tugendhat. V roce 1968 ji při příležitosti velké brněnské výstavy o Miesovi van der Rohe převzal z archivu Pozemních staveb Brno, kam se dostala po roce 1948. Když pak v roce 2009 Pozemní stavby zanikly, byl jejich archiv zničen.

Jak se během let měnila a vyvíjela náplň vaší práce?

Oddělení do sebe postupně absorbovalo i jiné sbírkové fondy, které měly úzkou vazbu na

architekturu, například sbírku našeho lapidária, tedy Chrámu kamene ve vodojemech. A rozšířili jsme sbírkotvornou činnost i na období po roce 1945. Iloš Crhonek měl dobré vztahy také se soudobými architekty a jejich dílu vznikajícímu ve druhé polovině 20. století se věnoval. My v tom dnes stále pokračujeme. Naše fondy obsahují jména jako Ivan Ruller nebo Růžena Žertová, což jsou nejen pro brněnskou scénu tohoto období ikonické postavy. Zastoupeni jsou i architekti Rudiš, Řihák, Němec a mnozí další.

Mají Brňané k architektuře specifický vztah?

Je to individuální, těžko to lze vyjádřit třeba procentuálně. Ale vidíme, že lidé chodí na naše výstavy, na přednášky, mají zájem o naše publikace, mnohé jsou už dnes vyprodané. To je pro nás takový lakmusový papírek toho, že zájem je. Například vydaná kniha *Moderní žena: Osa Praha–Brno*, která se věnovala problematice bytové kultury. Mysleli jsme si, že to bude okrajová záležitost, publikace ale zmizela velice rychle. To stejné je třeba fenomén obytných kolonií, které se ve 20. a 30. letech minulého století stavěly v Brně, Praze, Vídni, Stuttgartu i jinde. Monografie o brněnské kolonii *Nový dům* také oslovila. Mezi odborníky, ale i laiky je zájem i o publikace věnované Adolfu Loosovi nebo vile Tugendhat – zde vznikla celá ediční řada.

Výstavu ke svému jubileu jste nazvali *Sólo pro stále mladou dámu*. Zkusme tu metaforu vysvětlit.

Výstavu jsme koncipovali tak, že není statická, ale proměňuje se. V závěrečném cyklu dáme mimo jiné prostor Bohuslavu Fuchsovi.

Zdroj poznání, inspirace i potěšení z moderní architektury

Oddělení dějin architektury bylo v Muzeu města Brna založeno 1. prosince 1962. Zakladatel sbírky Iloš Crhonek (nar. 1932) se záhy zaměřil na brněnskou meziválečnou architekturu. Sběrka obsahuje materiály od zhruba šedesáti českých a světových autorů, včetně Miese van der Rohe, Le Corbusiera nebo Loose. Zvláště po roce 1989 mimo jiné sloužila jako inspirační zdroj pro tehdejší generaci mladých architektů nebo také pro přípravu obnovy staveb moderní architektury.

Počet předmětů uložených v depozitářích oddělení přesáhl už čtvrt milionu a stále narůstá. Byly sem darovány také osobní archivy architektů, jejichž tvorba kulminovala v poválečném období (např. Ivana Rullera, Kamila Fuchse, Viktora Rudiše a dalších). Oddělení integrovalo i sbírky historického nábytku, vedut a lapidária.

Výstava Sóló pro stále mladou dámu na Špilberku potrvá nejméně do 31. prosince 2022.

Samozřejmě architektura je rodu ženského. A jak se proměňuje žena, tak se proměňuje i architektura. Někdy je velmi progresivní, někdy se musí uzpůsobit okolnostem, ale nikdy neustrne.

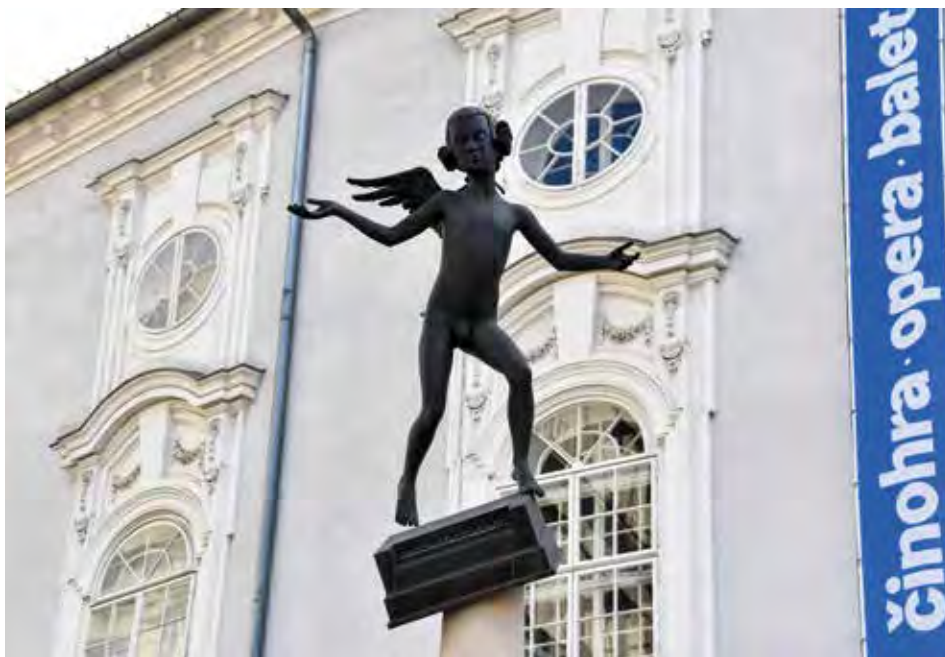
Co by návštěvník výstavy rozhodně neměl minout?

V duchu výše zmíněné vize jsme ji připravili tak, že není statická, ale proměňuje se. Máme koncept tří cyklů. V tom prvním jsme představili nábytkový design Emila Králíka i řadu jeho kreseb z cest po Evropě i Africe. A s ním architekta Jiřího Krohu, který se hodně věnoval sociálnímu aspektu v architektuře. Ve druhém cyklu jsme zvolili architektky světoběžníky Vladimíra Beneše a Vladimíra Karfíka a jejich spolupráci s osobnostmi světové architektury Le Corbusierem a Frankem Lloydem Wrightem. Poslední obměna výstavy dá prostor Bohuslavu Fuchsovi, jehož 50. výročí úmrtí si letos připomínáme. Vystavíme plány a fotografie hotelu Avion. Představíme také volnou uměleckou tvorbu architekta Bedřicha Rozehnal a z oblasti designu se budeme věnovat návrhům hraček. Dále tady máme tzv. Kabinet sběratelství,

kteří chce návštěvníkovi předvést aspekty tohoto oboru a zavede ho až do období renesance, zlatého věku sběratelství u nás, charakterizovaného například slavnou rudolfínskou sbírkou. V té byly i věci spojené se jménem Georga Hoefnagela, autora druhé nejstarší veduty města Brna z roku 1617. Z velké kolekce vedut, tedy pohledů na město Brno, jsme vybrali nejcennější originály, tedy i nejstarší vedutu Brna z roku 1593 od Jana Willenberga. Součástí našich sbírek je rozsáhlý fond nábytku historického, meziválečného i poválečného. Návštěvníci uvidí zajímavé exponáty počínaje pseudorenesančním kabinetem podle vzoru z 16. století a konče Halabalovou skříňkou z roku 1948. K vidění jsou ukázky světových designérů, včetně nábytku Miese van der Rohe nebo Alvara Aalta. Výstavu jsme věnovali Iloši Crhonkovi, o jeho životě a práci se zájemci rovněž mnohé dozví.

Markéta Žáková | foto: Zdeněk Kolařík

Rozšířenou verzi rozhovoru si přečtete na webu cosedeje.brno.cz.

Mozartův génus se dotkl i Brna. Pomohla tomu náhoda

Na koncert W. A. Mozarta upomíná od roku 2008 před Redutou dílo Kurta Gebauera z černého bronzu. Mozart s hlavou muže, ale nahým tělem amorka s jedním křídlem balancuje na miniatuře klavichordu. „Socha pro Brno“ nabízející množství asociací je umístěna na pětmetrovém sloupu.

Rozverná socha levitujícího Mozarta před divadlem Reduta vnáší na Zelný trh vzruch a dynamiku odkazuje k události, která před 255 lety vzrušila brněnskou honoraci. Právě pro ni v sále Nové taverny, dnešní Reduty, 30. prosince 1767 koncertovali sourozenci Mozartovi ze Salcburku – jedenáctiletý zázračný muzikant a už i skladatel Wolfgang Amadeus a jeho dospívající sestra Marie Anna.

Wolfík a Nannerl, jak byly děti oslovovány, měly tehdy už za sebou pětileté náročné koncertní putování s rodiči po Evropě, především pak pod manažerským dohledem svého otce, skladatele a houslisty ve službách salcburských arcibiskupů Leopolda Mozarta.

Ten ve svém synovi Wolfgangu Amadeovi, kterého 27. ledna 1756 porodila jako sedmé, ale teprve druhé přeživší dítě Leopoldova žena Anna Marie, brzo rozpoznal výjimečný hudební talent a rozhodl se výuce a rozvoji syna zcela podřídit vlastní život a obětovat i svou kariéru. Jak uvádí Zdeněk Mahler v beletrizovaném Mozartově životopisu Sbohem, můj krásný plameni, stal se otec tvrdým služebníkem svého syna. Dal mu speciálně zhotovit malý klavírek a chlapec za ním seděl od rána do noci.

Když schopnosti malého Wolfganga označil za zázrak také Leopoldův zaměstnavatel arcibiskup Zikmund Kryštof hrabě ze

Schrattenbachu, mohla rodina s jeho doporučujícím dopisem v polovině září roku 1762 vyrazit na „evropské turné“.

Jejich první zastávkou byla Vídeň, kde šestiletý Wolfgang v Schönbrunnu okouzlil svou virtuozytou Marii Terezií a celou královskou rodinu. A pak už se v krytém kočáře, který zakoupili, nekonečné dny a týdny na žíněné sedačce kodrcali ve vedrech či mrazu po zaprášených nebo zablácených cestách plných výmolů, spali ve studených pokojích zájezdních hospod a byli odkázáni na nepravdělnou nekvalitní stravu.

Ve Frankfurtu se na zázračného malého muzikanta přišel údajně podívat čtrnáctiletý Goethe, v královské kapli ve Versailles hrál Wolfgang Ludvíku XV. při mši na varhany, v Londýně nad ním žasl král Jiří III. a královna Charlotta se jím nechala doprovázet při zpěvu. Chlapec sbíral zkušenosti, seznamoval se s dominantní italskou operou a dalšími hudebními trendy a jako osmiletý zkomponoval cyklus sonát, které mu dokonce vyšly tiskem.

Děti před nákazou neutekly, ale v Brně zahrály

Výše zmíněné náročné podmínky při cestování se odrážely na zdraví malých hudebníků, v roce 1765 například prodělali v Haagu tyfus. Přesto bylo třeba pověst zázračných dětí neustále přizívat a v turné pokračovat.

Příležitost se naskytla na podzim v roce 1767, kdy císařovna Marie Terezie chystala ve Vídni politický sňatek své šestnáctileté dcery arcivévodkyně Marie Josefy s neapolským králem Ferdinandem IV. Bylo zřejmé, že taková událost se neobejde bez mnoha hudebních slavností, kde bude Wolfgang opět moci zazářit. Když ale Mozartovi dorazili do města, vypukla tady epidemie neštovic a mezi jejími oběťmi byla i královská nevěsta. Dvůr vyhlásil třídení smutek a Leopold Mozart ve strachu z nákazy převezl své děti na Moravu – přes Brno do Olomouce.

V Brně se Mozartovi zdrželi tři dny, od 24. do 26. října. Leopold se synem navštívili zemského hejtmána Františka Antonína Xavera Schrattenbacha, což byl bratr salcburského arcibiskupa a Leopoldova zaměstnavatele, a jeho dceru hraběnku Marii Augustu Herbersteinovou. Hovořilo se také o tom, že děti uspořádají koncert pro brněnskou šlechtu, ovšem až po návratu z Olomouce, kam měli ještě namířeno.

V Olomouci ale obě děti onemocněly neštovicemi. Rodina naštěstí nemusela zůstat ve

Na obrázku Franze Richtera je zachycena podoba Reduty z roku 1820, tedy několik let po skončení napoleonských válek, za kterých část taverny a tanečního sálu sloužila jako lazaret a byla poškozena. V roce 1814 byly interiéry neoklasicistně vymalovány a části, kde nebyl divadelní, ale společenský – redutní – sál, se začalo říkat Reduta.

vlhkém pokoji v hostinci, postaral se o ni děkan hrabě Podstatský, který ji ubytoval u sebe na děkanství a děti svěřil do péče dobrých doktorů.

Do Brna, odkud měli v plánu pokračovat do Vídně, se Mozartovi vrátili 23. prosince a byli opět ubytováni v paláci hraběte Schrattenbacha, v dnešním sídle Knihovny Jiřího Mahena na Koblížné 4. Prožili tady Vánoce a 30. prosince děti v sále tehdejší Nové taverny, tedy dnešního divadla Reduta, zahrály příslušníkům brněnské vyšší společnosti.

O samotném koncertu se mnoho informací nezachovalo. Děti pravděpodobně koncertovaly na cembalo za doprovodu městského věžného Abrahama Fischera a jeho hudebníků. Co bylo na repertoáru, už také zůstane tajemstvím. Samotný Fischer se chlubil, že Mozartovi jeho hudební přínos ocenili, jiní zase mínili, že jeho trubači se moc nepředvedli.

Jistě je, že z Brna do Vídně, kde opadla epidemie a znovu se chystala královská svatba jině z Mariiných dcer, Mozartovi odcestovali 9. ledna 1768 a určitou dobu tam opět pobývali. Jak si můžeme přečíst v již zmiňované Mahlerově knize, otec Leopold se postaral o to, aby pak návrat do Salcburku byl triumfální.

Přestěhovali se do bytu s osmi místnostmi, knížecím sálem a zahradou a místní smetánce tady předváděli královské dary, aby ukázali, jak se zázračnému Wolfíkovi kořil celý korunovaný svět. Leopold tím chtěl tak trochu zakrýt zklamání z toho, že se mu během náročného putování Evropou nepodařilo pro děti získat trvalou službu u některého dvora a zajistit je tak do budoucna – všude si totiž duo s obdivem vyslechli, zatleskali mu a zahrnuli ho dárky, a pak se oddali dalším radovánkám. Ale to už je jiný příběh.

Reduta je zasílána divadlu

Vraťme se však ještě do Brna a připomeňme si zajímavou historii budovy, do níž se svým

vystoupením zapsaly také Mozartovy děti. Zpustlý dům na Horním rynku koupilo město v roce 1600 od Karla z Liechtensteina a nechalo ho přestavět na moderní Novou tavernu s reprezentačními a ubytovacími prostorami, která byla později na východní straně rozšířena, takže celou budovu tvořila od 30. let 17. století dvě křídla. V jejím horním patře byli ubytováni významní hosté a byly tady pořádány slavnostní recepce a ceremoniály.

Když o sto let později zavítal do Brna italský impresárió Angelo Mingotti, inspirovala jeho moderně koncipovaná představení magistrát k tomu, že v taverně nechal vybudovat první městské operní divadlo s jevištěm a lóžemi kolem hlediště mimo Itálii. Divadlo bylo umístěno ve východní části objektu a současně Mořic Grimm upravil celou tavernu. Z této stavební etapy se dodnes dochoval kamenný portál s balkonem. Budova se v 18. století stala jedním z kulturních center Brna, a proto mohla přivítat i tehdejší evropskou senzaci – fenomenálního dětského muzikanta Mozarta.

Reduta se v 18. století stala jedním z kulturních center Brna, a proto mohla přivítat i tehdejší evropskou senzaci – jedenáctiletého muzikanta Mozarta.

V 80. letech 18. století divadlo několikrát zachvátil požár. Nové, navíc s vedlejším velkým tanečním sálem v severním křídle do Zelného trhu, bylo vystavěno v letech 1788–1790. Za napoleonských válek sloužily prostory taverny jako lazaret, a proto byly poškozeny. Interiéry byly znovu, a to neoklasicistně, vymalovány v roce 1814 a od té doby se části, v níž byl společenský redutní sál a jídelna, začalo říkat Reduta.

Divadlo bylo renovováno v letech 1831–1832, ale už v roce 1870 ho zničil další požár a v letech 1890–1891 bylo přestavěno na městskou tržnici. Od vzniku republiky Reduta znovu slouží divadlu, v roce 1958 byla zrekonstruována podle projektu Bohuslava Fuchse a poslední velkou rekonstrukcí prošly zvláště její interiéry v roce 2005. Dnes tato progresivní scéna Národního divadla Brno vítá divadelní fajnšmekry.

Markéta Žáková | foto na straně 40: Marie Schmerková, reprodukce na této straně: Archiv města Brna

Jiří Hochmann: Klub je moje druhá rodina

Cyklistický klub Favorit Brno v současnosti prochází významnými změnami a jednou z nich je i angažmá nového trenéra Jiřího Hochmanna, který se jako závodník stal legendou domácí cyklistiky. Nyní před Hochmannem stojí náročný úkol. Musí své umění kombinovat dráhu a silnici přenést na své svěřence a začít budovat novou tvář klubu od základů.

Jaké byly vaše pocity, když vám Favorit nabídl pozici trenéra?

Příjemné! Já jsem tam vyrůstal, začínal jsem tam kolem roku '98 s cyklistikou. Ale mám tam otce, který tam zůstal dodnes a je tam zase se mnou. Je to pro mě tedy srdeční záležitost. A díky němu jsem také dobře věděl, co se tam děje.

Kdy jste začal přemýšlet o tom, že byste v budoucnu rád trénoval?

Zase tak dlouho to není. Já jsem si nějakou dobu dal od cyklistiky volno. Pak to byla shoda okolností. Měl jsem volnější pracovní režim a oslovili mě z Favoritu. Zatím jsem tam měsíc, ale jsem spokojený. Dá se říct, že klub je moje druhá rodina.

Co byla první věc, kterou jste v pozici trenéra udělal?

V klubu nebylo úplně zvykem – a to byl také jeden z důvodů, proč došlo ke změnám – se denně potkávat s trenérem. Měli trenéra, který se odstěhoval do Prahy, takže koučoval na dálku. To byla první věc, kterou jsme změnili. Stanovili jsme si dny, kdy se setkáváme se závodníky, řešíme různé věci a vyrážíme společně na trénink. A vzhledem k tomu, že Favorit má jako jeden z mála oddílů v Brně vlastní velodrom, tak jsme ho chtěli začít ve větší míře využívat.

Vaším úkolem je skloubit dráhovou a silniční cyklistiku, v čemž jste si vedl jako závodník výborně. Můžete prozradit svůj recept na úspěch v obou těchto disciplínách zaráz?

Je pravda, že to moc lidí zkombinovat nedokázalo. Já měl výhodu, že se o mě od malička staral otec, který sportu rozuměl a vedl mě k tomu. Největší recept je podle mě ctivost. Ono mi to zezáčátku taky nešlo jezdit obě disciplíny, ale já nechtěl na silnici prohrávat. Nějaké věci jsem změnil, začalo se mi dařit. Cyklistika je těžký sport, říká se, že nejtěžší, takže v tomto směru nemáte nic zadarmo.

Už jste nějak postoupili ve stavbě mužského týmu?

Už ho máme víceméně obsazený. Chtěli jsme maximálně šest lidí, což jsme naplnili. Dokonce máme i závodníka z bývalé pražské Dukly, takže to nejsou jen brněnští kluci. Taky jednoho, co přešel z horských kol. A zatím to vypadá velmi slušně, že se nám podařilo skupinu složit tak, aby byla konkurenceschopná na všech frontách. Bohužel nyní nemůžu prozradit víc, ještě není vše papírově vyřízené. Od Nového roku ale bude vše už oficiální.

Jak byste sám sebe charakterizoval jako trenéra?

Je těžké hodnotit sám sebe, ale snad mě budou kluci vnímat pozitivně. Já věřím, že jsem rozumný a v pohodě, taky jsem si tím sportem prošel. Ale umím být i přísný, protože chci po závodnících adekvátní přístup. Ale jak jsem říkal, cyklistika je tvrdá a spravedlivá. Co do ní investujete, to se vám vrátí, nedá se dělat napůl. A s tím dneska mladí mají problém. Když je něco bolí, není to pro ně, radši by si pustili počítač, dívali se na

Cyklistika se nedá dělat napůl.

A s tím dneska mladí mají problém.

Když je něco bolí, není to pro ně, radši by si pustili počítač, dívali se na filmy nebo hráli hry.

Favorit Brno: 65 let tradice

Tělovýchovná jednota Favorit Brno se zrodila 28. června 1957. Sdružovala osm brněnských cyklistických oddílů, 103 cyklistů, funkcionářů a příznivců. Ještě téhož roku se v Brně konal první závod, Mezinárodní všecyklistické hry. Roku 1968 zažil Favorit na rozdíl od zbytku republiky krásný rok – Brňané na tehdejší mistrovství republiky vyhráli sprint, pevný kilometr, stíhací závod jednotlivců i tandemy. O rok později pak klub pořádal MS amatérů, které dopadlo z organizačského hlediska výborně. Světový šampionát se v různých podobách vrátil do Brna hned několikrát. Pořadatelskou aktivitu Favorit vystupňoval v 70. a 80. letech, kdy se ročně konalo 40–50 závodů a soutěží. V současnosti se klub soustředí především na kategorii U23 a také na mladší ročníky.

filmy nebo hráli hry. To cyklistika neodpouští. Takže je potřeba být poctivý. Sportovec už od brzkého věku musí vědět, co chce a proč to dělá.

Co je vaším trenérským cílem?

Já jsem do toho šel s tím, že jsem prožil krásnou kariéru na kole. Nemám konkrétní cíl, ale chtěl bych závodníkům umožnit to, co jsem měl já. Dobrou kariéru, pěkný život, k tomu je potřeba mít úspěchy, aby to stálo za to. Medaile jsou třešničkou na dortu. Cyklistika byla mým zaměstnáním skoro dvacet let, a kdybych k tomu samému pomohl klukům, byl bych moc rád.

Kam se podle vás závodní cyklistika v současnosti posouvá?

Závodil jsem deset let a už bylo poznat, jak se mění. Že je rychlejší, materiály se vyvíjí, všechno se modernizuje. Pak jsem měl asi čtyřletou pauzu, než jsem se ke sportu zase vrátil jako trenér, a cyklistika je tvrdší. Sportovci mají víc informací, než jsme mívali my, konkurence je větší. O to to kluci budou mít možná těžší, ale proto jsem koneckonců přišel.

Svou kariéru jste ukončil relativně nedávno. Nestýská se vám po závodění?

Na konci kariéry jsem neměl štěstí na lidi, proto jsem skončil a potřeboval jsem delší pauzu. Cyklistika mi nechyběla, byl jsem rád, že jsem pryč. Ale hrany se zahladí, čas leccos vyléčí, začal jsem zase jezdit na kole a začalo mě to zase bavit. Takže když jsem dostal od Favoritu nabídku, nebylo co řešit.

Na jaký moment ze svých závodních let nejvíce vzpomínáte?

Když jsem byl malý kluk, sledoval jsem cyklistiku s otcem v televizi a pamatuji si, jak tehdy, v roce 2000, na mistrovství světa v cyklokrosu v Táboře vyhrál Martin Bína a hrála se česká hymna. A já si ji chtěl zazpívat. Dvakrát se mi to na mistrovství Evropy povedlo, sice to nebyly medaile, ale byl to moment, který byl ve mně hrozně zarytý. Taky jsem se narodil v Brně a chodil jsem na závod Brno – Velká Bíteš – Brno s mnohaletou tradicí. A byl pro mě obrovský sen ho vyhrát, což se mi splnilo asi ve dvaadvaceti. Tyhle momenty jsou i po těch letech tak živé, jako kdyby se staly včera.

Marek Dvořák | foto: Zdeněk Kolařík

Čeští hráči čelili nebývale tvrdé konkurenci. Vždyť na turnaji figurovalo osm hráčů ze světové top 40.

Brno pořádalo nejbohatší squashový turnaj

Squashový turnaj s historicky největším prize poolem na českém území Czech Open 2022 se odehrál v listopadu v Brně. Akce s celkovou dotací 33 tisíc dolarů ale nedopadla pro české hráče nijak zázračně. Mezi muži do druhého kola proklouzl jen Martin Švec, z žen do čtvrtfinále Tamara Holzbauerová. „Nasbírala jsem zkušenosti, což byl cíl turnaje,“ uvedla sportovkyně. Vítězem mužské kategorie se stal favorit Nicolas Müller, mezi ženami dominovala Torrie Malik.

(mad) | foto: Squash Viktoria

Gymnastická Grand Prix připomněla Věru Čáslavskou

Brno v listopadu hostilo první ročník gymnastické Grand Prix Věry Čáslavské. Pořadatelem byl Sokol Brno I. Letos měl závod pouze juniorskou část, příští rok se počítá i s exhibičním závodem dospělých. Z domácích se blýskla Vanesa Mašová, která si připsala vítězství hned ve dvou kategoriích.

(mad)

Winter Running Series nabídne běžcům zimní přípravu

Běžci, kteří v zimě nechťejí ztratit formu nebo trénovat o samotě, mají možnost zúčastnit se cyklu běžeckých závodů Winter Running Series. „Charakterem se bude jednat o přípravné závody na jarní, pro většinu běžců důležitější část sezony. Občasné závody anebo rychlé tempové běhy ve skupině jsou pro tento trénink v zimě ideální,“ uvedl organizátor Pavel Matoušek. „Jde o první ročník, doufáme, že se tradice ujme a že se k nám budou spokojení sportovci vracet,“ dodal. První závod bude startovat 10. prosince na cyklostezce u čistírny odpadních vod v Modřicích v 10.15 hodin. Podrobnosti najdete na webu my.raceresult.com/225094.

(mad)

Méně je více? Basketbalistky z KP Brno překvapují

Pro ženský basketbalový klub KP Brno byla letošní offseason rozpačitá. Tým opustily kvůli úsporám čtyři opory, šetřilo se, kde se dalo. Zatím se ale zdá, že dobrý basketbal jde v Česku dělat i bez nadité peněženky.

Před startem sezony měl generální manažer klubu Richard Foltýn rozhodně co dělat. Odchod čtyř opor mu přidělal mnoho vrásek, stejně jako zdražení energií či válka na Ukrajině, která zasáhla některé partnery. Tým si musel pomoci angažováním mladých talentovaných hráček a Foltýn hlásil, že ambice bude tentokrát brzdit. „Budu spokojený, když poroste výkonnost mladých hráček, k čemuž u nás mají výborné podmínky. Angažovali jsme k týmu trenérku Marcelu Krámerovou, která umí s mladými hráčkami pracovat,“ uvedl v půlce září v rozhovoru pro Brněnský deník.

Úplně bez posil tým ale nezůstal. Vrátila se čtyřadvacetiletá Tereza Zítková, z Žabin přišly Kateřina Galíčková s Anežkou Kopeckou, krajanu Luciu Hadačovou nahradila slovenská reprezentantka Soňa Svetlíková, z Ukrajiny si tým vytáhl Tetianu Havrylych. Tedy samé mladé hráčky, které ale prokazují vynikající výkonnost a hrávají za národní celky svých zemí.

Přesto jen málokdo čekal, že po osmém kole bude KP stále držet neporazitelnost. Leccos ale naznačil už první zápas s nevyzpytatelným Chomutovem, který brněnský celek vyhrál 83:69. Poté kráček od výhry k výhře a korunu všemu nasadilo derby s dlouhodobě vynikajícími Žabinami. Detektivku, jak v klubu zápas pojmenovali, rozřešila až střela šest vteřin před koncem utkání a Královo Pole vyhrálo 61:60. „Holky byly nažhavené, možná proto se někdy netrefovaly a na koše se nadřely, ale makalo se, což přineslo ovoce,“ usmívala se Krámerová.

Je zřejmé, že tým bude letos bojovat o nejvyšší příčky. Zajímavé srovnání jistě nabídne zápas s dlouhodobým hegemonek soutěže USK Praha, který Brňanky odehrají na domácí půdě 10. prosince.

Marek Dvořák

Při prodeji nemovitosti Vám garantuji

- lidský přístup
- videoprohlídku zdarma
- profesionální přípravu nemovitosti k prodeji
- 3D scan nemovitosti zdarma

Neváhejte mě kontaktovat a svěďte mi svoji nemovitost k prodeji či pronájmu

Nabízíme okamžitý výkup**Vaši nemovitosti za nejvyšší možnou cenu!**

Vyplatíme Vám až 500 000 Kč při podpisu kupní smlouvy

Kupon na odhad tržní ceny nemovitosti zdarma

- prodej nemovitosti
- pro dědické řízení
- pro majetkové vyrovnání

Telefon: 777 729 415 • e-mail: ivana.filousova@century21.cz • www.ivanafilousova.cz

www.kovoinox.cz

Naším zákazníkům
přejeme příjemné
prožití vánočních svátků
a šťastný nový rok 2023.

Tým KOVOINOX

KOVOINOX

Nabízíme jak obložené chlebíčky
a chuťovky, tak další druhy
občerstvení pro nejen rodinné večírky
a oslavy. Vybrané druhy je možné
ochutnat v naší provozovně School
bar caffè na tenisových kurtech,
Skřivanova 12a, Brno Ponava.

Web: loschlebicokos.com
Telefon: 770 609 020
E-mail: kavarnaschoolbar@gmail.com

Při předložení tohoto inzerátu sleva 10 %

chladservis

Odborník na DOMÁCÍ SPOTŘEBIČE

PRODEJ A SERVIS

Křenová 19, Brno
tel.: 543 235 156

www.chladservis.cz

Inzerce v těchto novinách pro vás zajistí:

Havel MOUKA

☎ 602 557 777
✉ mouka@regvyd.cz

Karel MAREK

☎ 606 740 730
✉ k.marek@regvyd.cz

Tomáš KARAL

☎ 732 530 071
✉ karal@regvyd.cz

DÁREK, KTERÝ MÁ SMYSL

ZOO BRNO

ADOPCE POD STROMEČEK

VÍCE NA WWW.ZOBRNO.CZ

EDUCAnet
Síť soukromých středních škol

Střední odborná škola EDUCAnet Brno, o.p.s.
Jánská 22, 602 00 Brno

**Informační technologie
Ekonomické lyceum**

**Notebook a tablet jako výuková pomůcka
WI-FI v budově školy**

E-learningový systém Škola OnLine nahrazující učebnice
Nižší počet studentů ve třídě oproti standardu
Mladý, aktivní a profesionální tým učitelů
Výběr ze čtyř světových jazyků

www.brno.educanet.cz

**Vánoční
slevy**

**VOLITA
SERVIS**

**30%
sleva**

- ☑ Nastavení oken a dveří
- ☑ Výměna kování a komponentů
- ☑ Výměna těsnění
- ☑ Výměna skla

**Odborná kontrola
u Vás zdarma**

☎ +420 606 082 165

🌐 brno.volitaservis.cz

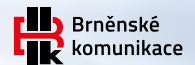
BRNĚNSKÉ
VODÁRNY
A KANALIZACE

S novým rokem přicházejí nová přání.
Přejeme Vám, aby je budoucnost všechna splnila.

RV220218/01

Šťastné vánoční svátky a úspěšný rok 2023

Brněnské
komunikace

RV220218/01

p. f. 2023

95 let pomáháme dělat byznys

Přejeme vám klidné prožití vánočních svátků
a do nového roku hodně zdraví, úspěchů a optimismu.

Těšíme se na vás na brněnském výstavišti!

1928 — 2023

BVV
Veletrhy
Brno

RV220204/01

DEKOLAMP
VÁŠ PŘEDNÍ DODAVATEL OSVĚTLENÍ

Přijďte si pro žárovku
zdarma ke každému
nákupu
&
soutěžte o **3x 1 500 Kč**
📍 Kde nás najdete?
Křenová 409/52, Brno
Více informací na
www.dekolamp.cz

Akce platí od 1. do 24. 12. 2022.

VÁNOČNÍ JEDLIČKY V KVĚTINÁČI

**KUPTE SI ŽIVÝ VÁNOČNÍ STROMEK
A VYSAĎTE HO NA JAŘE DO LESA!**

Výška jedličky je kolem 40 cm a koupíte ji za 155 korun na 12 místech v Brně a okolí. Pochází z přírodně blízkého hospodaření z Lesů města Brna.

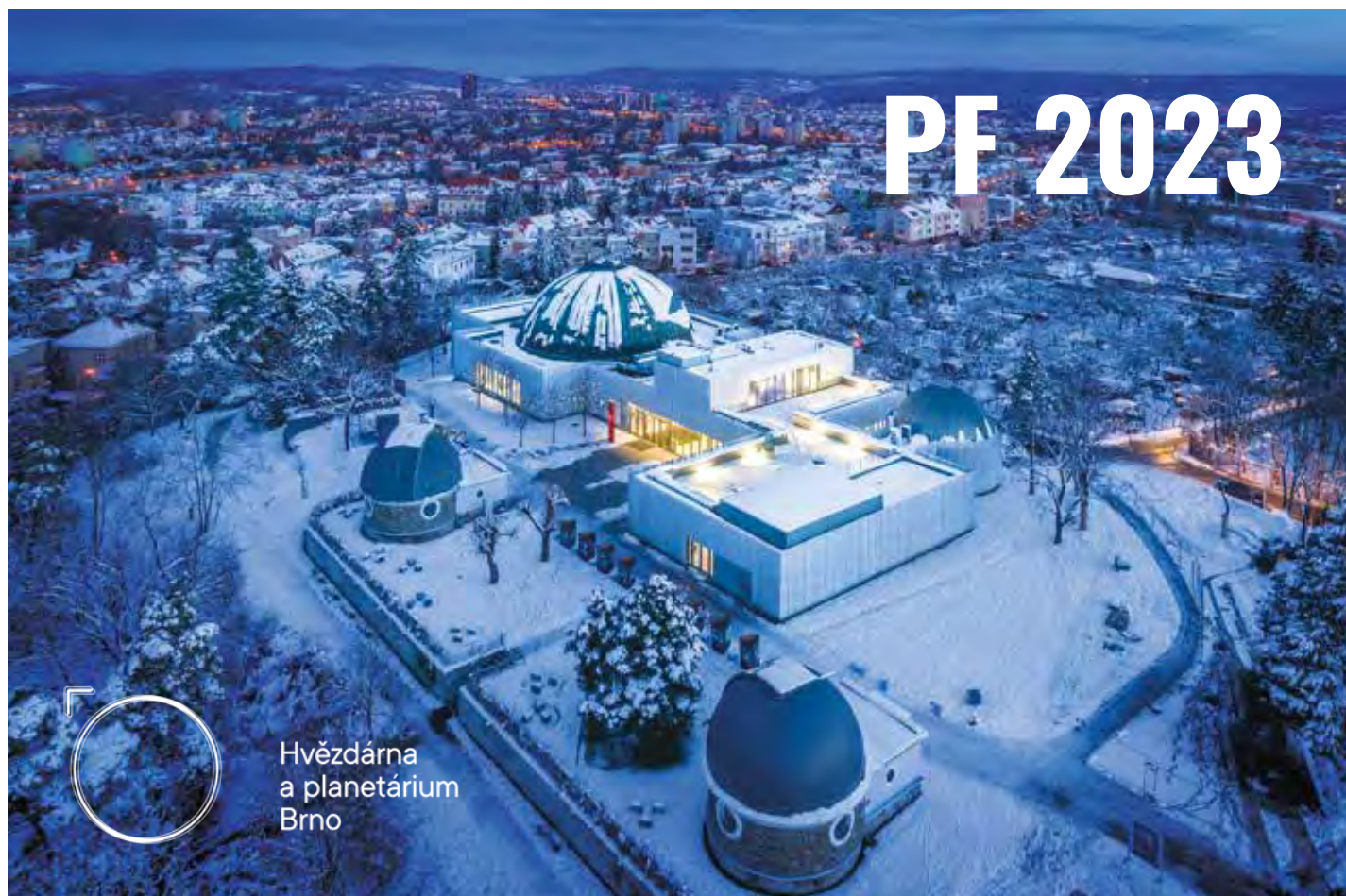
Více na www.rezekvitek.cz.

**ÚSPORNĚ
A EKOLOGICKY**

Projekt je podpořen statutárním městem Brnem.

RV220195/01

PF 2023

Hvězdárna
a planetárium
Brno

SAKO
BRNO

At' dobré věci září

PF 2023

Svoz odpadu o Vánocích probíhá dle standardního harmonogramu. Sběrná střediska odpadu jsou uzavřena o státních svátcích a na silvestra.

RV202025901

VÝSTAVIŠTĚ BRNO 9.-18. 12. 2022

NÁKUP
DÁRKŮ

KULINÁŘSKÉ
SPECIALITY

VÁNOČNÍ
TRHY
BRNO

www.bvv.cz/vanocni-trhy

HUDBA
&
ZÁBAVA

ŘEMESLNICKÝ
JARMARK

BVV
Veletřhy
Brno

B | R | N | O |

RV202008301